

Aneks Madriidske Deklaracije Vijeca za implementaciju mira

JAČANJE MIRA U BOSNI I HERCEGOVINI U NAREDNOM PERIODU

ANEKS: PROGRAM ZA IMPLEMENTACIJU MIRA

Uvod

Priloženi Aneks detaljno razrađuje program za implementaciju mira koji je istaknut u pratećoj Madriidskoj deklaraciji. U Anekstu se, putem detaljnih operativnih termina, obrazlažu glavni zadaci u predstojećem periodu, kako za međunarodnu zajednicu tako i, prije svega, za lokalne strane, koji će tjesno sarađivati na postizanju našeg zajedničkog cilja: potpuna implementacija Mirovnog sporazuma i stvaranje samoodrživog mira u Bosni i Hercegovini. Deklaracija i ovaj prateći Aneks imaju istu važnost.

Vijeće ponovno potvrđuje Zaključke sa konferencije Vijeća za implementaciju mira koja je održana u Bonnu 10. decembra 1997. godine, kao i sa sastanka Upravnog odbora na ministarskom nivou koji je održan u Luxembourggu 9. juna 1998. godine.

Madrid, 16. decembar 1998. godine

Sadržaj

I – POVRATAK IZBJEGLICA

II – VLADAVINA ZAKONA

III – INSTITUCIJE

IV – SAMOODRŽIVA PRIVREDA

V – DEMOKRATIZACIJA

VI – BOSNA I HERCEGOVINA U EVROPI

VII – VOJNA I BEZBJEDNOSNA PITANJA

VIII – BRČKO

IX – PITANJA SUKCESIJE

X – MEĐUNARODNA PODRŠKA U IMPLEMENTACIJI CIVILNOG DIJELA
MIROVNOG SPORAZUMA

I. POVRATAK IZBJEGLICA I RASELJENIH LICA

1. Vijeće ponovno potvrđuje pravo svih izbjeglica i raseljenih lica na slobodan povratak u njihove prvobitne domove, kao i na povrat imovine koje su lišeni tokom rata.

2. Vijeće pozdravlja povratak više od 140.000 lica u i unutar BiH koji je ostvaren u 1998. godini. Međutim, samo 35.000 do 40.000 ovih povratnika pripada grupi manjinskih povrataka. Vijeće žali što je ovaj broj mnogo manji od predviđenog. Gotovo 31.000 izbjeglica iz BiH se nalazi u Hrvatskoj, 210.000 u Saveznoj Republici Jugoslaviji (SRJ), kao i oko 130.000 u Zapadnoj Evropi. Pored toga, u Bosni i Hercegovini ima oko 860.000 raseljenih lica.

3. Vijeće je odlučno da podrži svaki napor na stvaranju uslova za jedan veliki korak naprijed na planu povratka u 1999. godini za one koji žele da iskoriste to pravo.

4. Stav Vijeća je da masovni povratak zahtijeva jedan odlučniji pristup i veću angažiranost lokalnih vlasti, uz podršku međunarodne zajednice. Vijeće osuđuje samovoljni opstrukcionizam mnogih lokalnih dužnosnika na svim nivoima. Vijeće oštro osuđuje nasilje u vezi sa povratkom kao krivično djelo protiv mira, te apelira da oni koji su odgovorni za ta djela budu izvedeni pred lice pravde.

5. Vijeće podsjeća na neispunjene obaveze strana prema Aneksu 7. Mirovnog sporazuma na stvaranju odgovarajućih uslova za povratak, u saradnji sa UNHCR-om.

6. Vijeće konstatira da je više desetina hiljada izbjeglica izrazilo želju za trenutni povratak u svoje domove u manjinska područja.

7. Vijeće posebno napominje razočaravajuće mali broj povrataka u RS. Ono apelira na vlasti u RS da stvore uslove koji bi omogućili povratak. Vijeće također skreće pažnju na razočaravajući nivo povratka unutar Federacije, te poziva vlasti u Federaciji da ispune obaveze koje su preuzele. Vijeće posebnu pažnju skreće na značaj povratka u Sarajevo kao glavnog grada BiH, uz obavezu da da pozitivan primjer za

preostali dio zemlje.

8. Vijeće pozdravlja uspostavljanje sveobuhvatne mreže Radne grupe za rekonstrukciju i povratak (RRTF) na terenu. RRTF djeluje širom BiH. U Hrvatskoj postoji tijelo koje se bavi istim zadacima. RRTF je izradio Plan aktivnosti za 1999. godinu. Potvrđujući da je održavanje sigurne sredine od suštinske važnosti za uspješan povratak izbjeglica, Vijeće pozdravlja namjeru SFOR-a da, u okviru svog mandata, pruži pomoć koja je neophodna za podršku naprijed navedenom intenziviranom programu povratka izbjeglica. Vijeće konstatira da je do najuspješnijeg povrata došlo u područjima kao što su Brčko i centralna Bosna, pri čemu je SFOR bio neposredno angažiran u planiranju i implementaciji. Vijeće pozdravlja uspostavljanje RRTF/BiH konsultativne grupe koja obezbjeđuje vezu između RRTF i vlasti BiH na visokom nivou.

9. Vijeće pridaje ključnu važnost postizanju velikog napretka na planu povratka, posebno na planu manjinskog povratka, u 1999. godini time što će:

1. podržati plan aktivnosti RRTF-a za 1999. godinu koji utvrđuje intenzivan program za rješavanje tri ključna pitanja, a to su prostor, sigurnost i održivost, i uključuje konkretne planove po sektorima kao što je sveobuhvatna kampanja javnog informisanja; i preuzeti obavezu da osigura finansijska sredstva;
1. zatražiti od RRTF da osigura da se izbjeglicama koje se vraćaju iz zapadne Evrope i drugih zemalja pruži mogućnost da u potpunosti učestvuju u svim odgovarajućim projektima unutar plana;
1. raditi uz punu podršku UNMIBH-a i SFOR-a u cilju realizacije plana,

pružanja pomoći na općenitom stvaranju i održavanju sigurnosnih uslova, kao i pružanja pune podrške za unaprijeđenje povratka, posebno u prioritetnim područjima koja je utvrdio RRTF.

10. U ovom kontekstu, Vijeće pozdravlja strategiju UNMBIH-a za povratak i zapošljavanje policajaca pripadnika manjinskih grupa, koju je RRTF potvrdio u septembru mjesecu. Vijeće poziva sve zainteresirane strane da u potpunosti sarađuju u implementaciji ove strategije:
  1. promoviranjem povratka u ključne gradove, posebno u Sarajevo kao glavni grad BiH, Mostar i Banja Luku, i potpunom implementacijom svojih obaveza;
  1. apeliranjem na uklanjanju svih zakonskih i upravnih prepreka za povratak, uspostavljanjem i implementacijom imovinskih i stambenih zakona i drugih zakona neophodnih za postizanje napretka na planu manjinskog povratka, kao i ohrabrvanjem Visokog predstavnika na poduzimanje odgovarajućih mjera protiv onih koji opstruiraju ovaj proces;
  1. realiziranjem mjera na izgradnji povjerenja koje su utvrđene u Aneksu 7 Mirovnog sporazuma, i omogućavanjem posjeta raseljenih lica svojim kućama u cilju procjene stanja na cijelom području Bosne i Hercegovine, bez ikakvih uslovljavanja;
  1. stvaranjem direktnе veze između finansijske pomoći i saradnje na planu povratka;

1. promovisanjem multietničke radne snage bez ikakvih oblika diskriminacije, koristeći se svim mogućim sredstvima.

11. Vijeće pozdravlja regionalne dimenzije povratka utvrđene regionalnom strategijom UNHCR-a, koja je predložena u Luxembourgu, i u izvještajima koji su 20. novembra predloženi Radnoj grupi za humanitarna pitanja pri Vijeću. Vijeće pozdravlja strategiju utvrđenu u tim dokumentima (koja naglašava četiri suštinska rješenja, to jest, dobровoljni povratak u predratne domove kao najpovoljnije rješenje, kao i lokalnu integraciju, preseljenje i izmještanje), te poziva strane da sarađuju u njenoj implementaciji. Vijeće pozdravlja ojačane veze između RRTF i Grupe za omogućavanje povratka u Hrvatskoj.

12. Specijalni izaslanici u opštinama: Vijeće podržava želju Visokog predstavnika da ubrza implementaciju Mirovnog sporazuma na lokalnom nivou. Vijeće skreće pažnju na centralnu ulogu koju saradnja između općina ima u podsticanju povratka. Vijeće konstatira da se pokazala korisnom odluka Visokog predstavnika da uputi specijalnog izaslanika u Drvar nakon nasilja nad povratnicima iz reda manjinskog naroda i međunarodnom zajednicom u Drvaru koje je izvršeno u aprilu mjesecu.

  1. Vijeće podržava odluku Visokog predstavnika da proširi ovu inicijativu upućivanjem specijalnih izaslanika na širem planu, ali striktno na osnovu hitnih lokalnih zahtjeva kako bi se izbjegalo stvaranje klime zavisnosti od međunarodne zajednice.

1. Vijeće poziva vlade da, po potrebi, obezbijede odgovarajuće osoblje Visokom predstavniku koje bi bilo raspoređeno na terenu, kako je to predviđeno u članu 74. i članu 76. Luksemburške deklaracije sa sastanka Upravnog odbora na ministarskom nivou. Vijeće izražava zahvalnost onim vladama koje su do sada obezbijedile osoblje za ove zadatke. Vijeće također pozdravlja saradnju između Visokog predstavnika, ECMM-a i OSCE-a po ovom pitanju.

13. Vijeće je u potpunosti upoznato sa tjesnom vezom između napretka na planu povratka i napretka u drugim ključnim oblastima, kao što je vladavina zakona i ekomska obnova. Vijeće je jasno stavilo do znanja svoju namjeru da podrži Visokog predstavnika u prevazilaženju birokratskih i političkih prepreka povratku od strane lokalnih vlasti. Vijeće također potvrđuje da povratnicima trebaju radna mesta i bezbjedna sredina sa pouzdanim policijskim snagama. Kao što je to jasno naznačeno u ovom dokumentu, ovi ciljevi su na prvom mjestu u programu međunarodne zajednice za sljedeću godinu. Vijeće međutim stavlja jasno do znanja da se povratak izbjeglica i raseljenih lica mora odvijati paralelno sa ispunjavanjem ovih i ostalih ciljeva.

II VLADAVINA ZAKONA I LJUDSKA PRAVA

1. Bez vladavine zakona i nezavisnog i nepristrasnog sudstva, Bosna i Hercegovina ne može imati budućnost jedne savremene i prosperitetne evropske nacije. Nema mehanizama zaštite za građane oba entiteta. Nema izgleda za veća strana ulaganja. Nema mogućnosti bližeg udruživanja sa evropskim institucijama. Izgradnja vladavine zakona, utemeljeno na nezavisnom sudstvu i pouzdanoj policiji, predstavlјat će glavni prioritet za 1999. godinu.

2. Reforma sudstva: Vijeće ističe važnost intenziviranih nastojanja u sproveđenju reforme sudstva, koju koordinira Visoki predstavnik, kako bi se podržali napor i vlasti u BiH. Od Visokog predstavnika se u 1999. godini traži da, u konsultacijama sa organima vlasti, Vijećem Evrope, OSCE-om, UNMIBH-om i drugim organizacijama, dalje razvija opsežan strateški plan reforme sudstva, utvrđujući kratkoročne i dugoročne prioritete. Vijeće pozdravlja uspostavljanje Programa procjene rada sudskog sistema pri UNMIBH koji će raditi na ispitivanju tehničkih, institucionalnih i političkih zapreka reformi sudstva, te očekuje njegovu potpunu integraciju u okviru strateškog plana reforme sudstva koji je izradio Visoki predstavnik. Vijeće također pozdravlja saradnju Vijeća Evrope, OSCE-a i drugih agencija u koordiniranom programu sudskog restrukturiranja i obuke. Vijeće poziva sve međunarodne i nevladine organizacije, te vlade i donatore koji su u mogućnosti da pruže podršku reformi sudstva u BiH, da u popunosti sarađuju sa Visokim predstavnikom na razvoju i implementaciji ovog plana.

3. Takav plan bi, između ostalog, uključivao slijedeće:

1. usvajanje zakona, do 30. juna 1999. godine, kojim bi se uspostavilo nezavisno i nepristrasno sudstvo, sa akcentom na sudskim imenovanjima i imenovanjima za tužioca, primjerenim platama i objektivnim standardima za imenovanje sudija i tužioca, koji će biti u skladu sa istim koji se primjenjuju u evropskoj demokratskoj praksi, te promociji multietničkog sudstva širom BiH;

1. usvajanje etičkih kodeksa za sudstvo i tužilaštvo do 30. juna 1999. godine, kao i uspostavljanje sistema izricanja disciplinskih mjera i razrješenja sa dužnosti koji se temelji na ovim standardima;

1. jačanje uloge tužilaca na entitetskom nivou i njihova depolitizacija;
1. obuka pravnika putem uspostavljanja Centara za obuku u sudstvu, kao i putem obezbjeđenja pomoćnih materijala i sredstava;
1. unapređivanje ostvarenja pravde putem jačanja lokalnih pravnih centara, te bolje javno informisanje o pravima građana i raspoloživosti pravne pomoći;
1. uspostavljanje neophodnih struktura na nivou države BiH i entiteta u cilju ispunjavanja zahtjeva datih u odgovarajućim ustavima, uključujući i osnivanje, u skladu sa mišljenjem Venecijanske komisije, sudskih institucija na državnom nivou čime bi se zadovoljila potreba data u Ustavu, a koje bi se bavile krivičnim djelima zvaničnika BiH počinjenim u toku obavljanja službene dužnosti, kao i administrativnim i izbornim pitanjima;
1. jačanje Ustavnog suda BiH;
1. razvijanje i jačanje mehanizama za provođenje sudskih odluka;
1. trenutno ukidanje dvostrukog sudskog sistema u Hercegovačko-neretvanskom kantonu putem potpune

implementacije zakona kojima se uspostavlja jedinstveni sudski sistem u ovom Kantonu, i gradu Mostaru.

4. Napredak u međuentitetskoj sudske saradnji, uključujući potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o međuentitetskoj pravnoj pomoći i uspostavljanju međuentitetske pravne komisije, se mora postići putem usvajanja i implementacije zakona do 31. decembra 1999. godine, kako bi se osiguralo postojanje pravnog materijala koji je neophodan za pravične i efikasne sudske postupke u oba entiteta. Propisne istrage, sudske postupci i suđenja za teža kriminalna djela se moraju ojačati u oba entiteta i podržati potpunom implementacijom Memoranduma namjere o međuentitetskoj saradnji. Međuentitetska sudska komisija se mora ojačati i pretvoriti u djelotvoran mehanizam za međuentitetsku saradnju po pravnim pitanjima.

5. Institucije za ljudska prava: Bosna i Hercegovina neće biti prihvaćena kao savremena i demokratska evropska država sve dok se svim njenim građanima ne omogući potpuna zaštita njihovih ljudskih prava, uključujući zaštitu od diskriminacije. Kredibilitet prijave Bosne i Hercegovine za članstvo u Vijeće Europe zahtijeva potpunu implementaciju odluka i preporuka institucija iz Aneksa 6 i 7, kao i provođenje odluka njenih sopstvenih sudova.

Vijeće:

1. zahtijeva trenutnu i potpunu implementaciju svih odluka koje su donijeli Dom za ljudska prava i Komisija za imovinske zahtjeve, postupanje u skladu sa izvještajima ombudsmena za BiH i ombudsmena Federacije i primjenu standarda definisanih u Evropskoj konvenciji od strane

nezavisnog sudstva;

1. traži od odgovornih vlasti da poduzmu neophodne korake kako bi se odluke Doma stavile na raspolaganje sudovima i usvoje zakone za implementaciju odluka Komisije za imovinske zahtjeve;
  1. poziva na trajno imenovanje i stalno učešće zastupnika države i entiteta u Komisiji za ljudska prava, uključujući hitno imenovanje zastupnika Republike Srpske;
  1. očekuje od odgovornih vlasti da preuzmu svoje finansijske obaveze prema ovim institucijama, kako to nalaže Opšti okvirni sporazum za mir;
  1. poziva na osnivanje Ureda ombudsmena u Republici Srpskoj, u skladu sa preporukama Venecijanske komisije, bez daljnog odlaganja.
6. Vijeće pozdravlja usvajanje neophodnih imovinskih zakona koji pomažu procesu povratka u Republiku Srpsku i pohvaljuje Narodnu skupštinu, Visokog predstavnika i njegovo osoblje za uložene napore koji su doprinijeli njihovom donošenju. Vijeće očekuje od vlasti u Republici Srpskoj da ove zakone u potpunosti implementiraju. Vijeće očekuje od oba entiteta da poduzmu redovitu reviziju svojih pravnih i administrativnih režima u pogledu imovine kako bi se olakšala implementacija

Aneksa 7. Vijeće je zabrinuto sporim napretkom u implementaciji imovinskih zakona od strane organa vlasti u Federaciji, što je bio razlog da Visoki predstavnik produži rok za podnošenje zahtjeva u Federaciji. Vijeće poziva Visokog predstavnika da pažljivo nadgleda implementaciju imovinskih zakona u oba entiteta, te da osigura da su donatori obaviješteni o napretku, kako bi im se pomoglo u doноšenju odluka o finansiranju.

7. Obrazovanje: Vijeće je i dalje ubijedeno da obrazovni sistem koji poštuje prava sve djece i promoviše toleranciju i pomirenje predstavlja jednu bitnu komponentu stabilne, multietničke Bosne i Hercegovine, a isto tako je od vitalnog značaja i za proces povratka. Sistem javnih škola, u kojima će se djeci Bosne i Hercegovine omogućiti obrazovanje bez pristrasnosti, prisile ili diskriminacije, će ohrabriti povratak manjinskih porodica sa djecom školskog uzrasta. Škole, učitelji, nastavni programi i udžbenici moraju podsticati integraciju i poštivanje svih ljudi u Bosni i Hercegovini. Vijeće zahtijeva od vlasti BiH da ubrzaju nastojanja da se eliminiše pristrasnost iz udžbenika i nastavnih planova i da se razvije nastavna programska jezgra koja će omogućiti djeci iz svake zajednice da cijene sve kulture Bosne i Hercegovine. Vijeće poziva članove međunarodne zajednice da, direktno i putem međunarodnih organizacija koje pomažu u razvoju obrazovnog sistema, obezbijede povećanu pomoć u ljudstvu i materijalu naporima koji unaprijeđuju ove ciljeve. Vijeće poziva Ured Visokog predstavnika da koordinira ove međunarodne napore.

Vijeće:

1. poziva vlasti BiH da unaprijede svoju saradnju u postizanju ovog cilja i pozdravlja podršku Visokog predstavnika naporima UNESCO-a, Vijeća Evrope i drugih;

1. očekuje punu saradnju Ministara obrazovanja oba entiteta

u pogledu sporazuma o uklanjanju uvredljivog materijala iz udžbenika;

1. poziva entitetske vlasti da se obavežu da će izraditi nastavne programe u oba entiteta koji će odgovarati međunarodnim standardima i doprinositi toleranciji i stabilnosti.

8. Rješavanje slučajeva diskriminacije u svim njenim oblicima, uključujući promovisanje jednakosti spolova, mora predstavljati sastavni dio svih reformskih nastojanja i zakonskih promjena.

Vijeće poziva:

1. da se izvrši sistematska revizija sadašnjih i predloženih zakona o radu, te da se u njih uvrste svi principi o nediskriminaciji, kao i mjere spriječavanja i eliminisanja diskriminacije u oblasti radnog odnosa;

1. da se ohrabri i podrži političko učešće i zastupljenost žena na svim nivoima vlasti, u parlamentu i sudskom sistemu.

9. Efikasna zaštita ljudskih prava zahtijeva snažno i budno građansko društvo, a napor koji će doprinijeti njegovom jačanju, uključujući usvajanje pravnog okvira koji poštuje nezavisnost nevladinih organizacija, moraju biti

održivi.

10. Vijeće:

1. podržava razvoj i implementaciju valjanog pravnog okvira za organizacije građanskog društva, uključujući usvajanje Nacrta zakona o udruženjima i fondacijama;

1. podržava razvoj sposobnosti lokalnih nevladinih organizacija za ljudska prava, kako bi se osigurala održivost aktivnosti u oblasti ljudskih prava koje sada poduzimaju međunarodne organizacije, te efikasno djelovanje lokalnih nevladinih organizacija za ljudska prava bez prijetnji ili zastrašivanja od strane vlasti.

11. Nestala lica i ekshumacije: Vijeće pozdravlja unaprijeđenje saradnje između entiteta u pogledu zajedničkih ekshumacija i ulogu Visokog predstavnika u koordinaciji ovog procesa, te čvrsto zahtijeva nastavak ovog procesa. Vijeće pohvaljuje napore svih nevladinih organizacija koje su uključene u proces, a naročito Ljekara za ljudska prava, Međunarodne komisije za nestale osobe i MKCK.

1. Organi vlasti BiH se obavezuju da će unaprijediti svoje napore u rješavanju problema nestalih osoba i zatočenika o čijoj se sudbini ništa ne zna, te osigurati adekvatne izvore za samoodržive strukture koje će se baviti traženjem nestalih osoba i izvođenjem ekshumacija.

1. Vlasti oba entiteta, kao i zajedničke institucije, će pružiti svoju punu podršku procesu traženja nestalih koji provodi Radna grupa za nestale osobe pod predsjedavanjem MKCK.

Organi vlasti će osigurati da Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo odbrane, kao i oružane snage, predstavnicima Strana u Radnoj grupi pruže punu podršku njihovim nastojanjima da utvrde sudbinu nestalih, i da im garantuju potpun pristup svim raspoloživim izvorima informacija i svjedocima.

Vijeće:

1. apelira na jače fokusiranje na razvoj dugoročnih struktura koje će obuhvatiti pružanje boljih usluga porodicama nestalih, efikasnije mehanizme traganja za nestalim, kao i međuentitetsku saradnju u oblasti sudske medicine;
  1. poziva na organizovanje mrtvačnica u BiH za eksumirana tijela, i apelira da se obezbijede sredstva u tu svrhu;
  1. poziva na obuku medicinskog osoblja BiH u oblasti sudske medicine, da bi BiH pružili mogućnost nastavka neovisnog rada u dugoročnjem periodu.
12. Pasoši: prema Zaključcima konferencije Vijeća za implementaciju mira održane u Bonn-u, i sastanka Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira u Luxembourg-u, svi

građani BiH bi do 31. decembra 1998. godine trebali imati nove putne isprave u skladu sa zakonom o putnim ispravama BiH. Vijeće sa nezadovoljstvom primjećuje sporu i birokratsku implementaciju ovog Zakona, naročito u Federaciji i ambasadama BiH u inostranstvu. Kako se nosioci putnih isprava ne bi susreli sa problemima, Vijeće je saglasno da je potrebno i dalje priznavati građanske pasoše bivše RBiH, i to sve do 30. juna 1999. godine, u skladu sa odlukom Parlamenta BiH od 8. decembra 1998. godine. Vijeće upozorava Strane da će 30. juni 1999. godine biti krajnji datum nakon kojeg ni jedna članica Vijeća za implementaciju mira više neće priznavati te pasoše. Vijeće takođe donosi odluku o tome da se stari službeni i diplomatski pasoši RBiH od 31. decembra 1998. godine više neće smatrati važećim putnim ispravama.

Vijeće vjeruje da bi se građanima BiH trebala pružiti mogućnost, da ukoliko to žele, imaju pasoše kojim se potvrđuje njihovo BiH državljanstvo bez toga da entiteti de facto nameću diferencijaciju.

Stoga, Vijeće traži uvođenje takvog pasoša.

13. Sloboda kretanja: Vijeće pohvaljuje Strane, Visokog predstavnika i UNMBIH za brzu i efikasnu implementaciju novih jedinstvenih registarskih tablica i zajedničkih saobraćajnih dozvola. Vijeće primjećuje da je zahvaljujući tome sloboda kretanja u velikoj mjeri poboljšana.

Vijeće:

1. podržava nastojanja Visokog predstavnika na uvođenju zajedničke vozačke dozvole, i poziva na njeno neodložno provođenje. Vijeće podržava namjeru Visokog predstavnika da Vladama dâ preporuke da od 1. maja 1999. godine dozvole prelaz preko međunarodnih granica jedino građanima Bosne i Hercegovine koji imaju nove zajedničke vozačke dozvole.

14. Religijsko pomirenje: Vijeće apelira na vlasti na svim nivoima u BiH da iskažu svoje opredjeljenje za pomirenjem, između ostalog, i putem omogućavanja neodložne obnove religijskih spomenika i objekata, a naročito onih koji su od posebne važnosti za određene vjere. Vijeće poziva entitete da implementiraju odluke Komisije za nacionalne spomenike u BiH i da zaštite spomenike, ostatke i lokalitete koje je Komisija uvrstila u spisak nacionalnih spomenika.

15. Ratni zločini i saradnja sa Međunarodnim tribunalom za zločine: Vijeće pozdravlja privođenje osumnjičenih Tribunalu u Hagu gdje se trenutno u pritvoru nalazi 26 lica. Ovim je ojačan proces implementacije mira. Vijeće je i dalje uvjereni da svi osumnjičeni, uključujući i Radovana Karadžića i Ratka Mladića, moraju biti dovedeni pred Međunarodni tribunal za zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije (ICTY), i poziva vlasti BiH, kao i sve relevantne zemlje, da u potpunosti sarađuju sa Tribunalom u cilju osiguranja da se ova obaveza i izvrši.

Vijeće:

1. apelira na sve države na koje se to odnosi da ispoštuju relevantne odredbe Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda broj 1207 (od 1998. godine) i da sarađuju sa Tribunalom kao što to Rezolucija predviđa;

1. osuđuje one vlade koje do sada nisu ispoštovale naloge za hapšenje koje je Tribunal izdao, kao i pojedince koji pomažu osumnjičene;

1. pozdravlja napredak postignut u Republici Srpskoj u pogledu izručenja osumnjičenih i povećane saradnje sa Međunarodnim tribunalom

u izvršenju naloga za hapšenje. Vijeće apelira na novog Predsjednika Republike Srpske da osigura ispunjavanje obaveza Republike Srpske da u potunosti sarađuje sa Tribunalom, i da promoviše potrebu da svi nadležni organi i opšta javnost razumiju te iste obaveze; Vijeće zahtijeva potpuno poštivanje Pravila puta, i obavezuje se na osiguranje adekvatnog finansiranja Odjela Međunarodnog tribunala za provođenje Pravila puta koji će se uspostaviti u Uredu tužioca kako bi se omogućio pregled podnešenih predmeta.

1. insistira na punom poštivanju međunarodnih standarda u toku suđenja na nacionalnom nivou i apelira na UNMIBH, OSCE i druge organizacije koje koordinira Visoki predstavnik da osiguraju adekvatno praćenje postupaka koji se vode protiv lica optuženih za ratne zločine pred nacionalnim sudovima.

16. Razvoj i reforma policije: Vijeće pozdravlja potpisivanje Okvirnog sporazuma o restrukturiranju, reformi i demokratizaciji policije u Republici Srpskoj (Okvirni sporazum) od strane organa vlasti Republike Srpske i UNMIBH-a dana 9. decembra 1998. godine, kao izraz poštivanja principa podržanih na ministarskom sastanku Upravnog odbora u Luksemburgu. Vijeće takođe pozdravlja nastojanja Visokog predstavnika i UNMIBH-a na ubrzavanju provedbe obaveza zvaničnika Federacije definisnih u Sporazumu iz Bonn-Petersbourg-a o restrukturiranju policije Federacije i u Zaključcima Vijeća za implementaciju mira. Vijeće poziva Visokog predstavnika da iskoristi svoje ovlasti da bi osigurao poštivanje obaveza u saradnji sa Stranama.

Vijeće daje punu podršku Visokom predstavniku i UNMIBH-u da u 1999. godini ulože veće napore u cilju izgradnje profesionalnih i multietničkih policijskih snaga u BiH putem:

1. pozivanja na trenutnu implementaciju svih odredbi Okvirnog sporazuma u cilju formiranja transparentne civilne policije sa profesionalnim osobljem i struktukom koja će biti odgovorna prema javnosti u čijem interesu radi. Vijeće pozdravlja uvođenje predstavnika manjina u policiju kroz faze, u skladu sa mjerilima određenim u Okvirnom sporazumu;

1. insistiranja na tome da Republika Srpska u potpunosti sarađuje u skladu sa standardima i procedurama za izbor, obuku i potvrdu sadašnjih policajaca, kao i za zapošljavanje, izbor, obuku i potvrdu novih, i traži da odobrenje i obuka sadašnjih policajaca bude završena do 31. decembra 1999. godine;

1. insistiranja na tome da kantonalna ministarstva u potpunosti poštivaju instrukcije Komesara IPTF-a kako bi se dao značajan prioritet upošljavanju i raspoređivanju policijaca iz reda manjina sve dok ne budu postignuti nivoi određeni za policajce iz reda manjina u Bonskom-Petersburškom sporazumu o restrukturiranju policije Federacije. S tim u vezi, Vijeće pozdravlja uspostavu i početne napore Radnih grupa za zapošljavanje policajaca iz reda manjina i za povratak u sve kantone. Da bi se dala podrška tim nastojanjima, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije trebaju do 28. februara 1999. godine podnijeti UNMBIH-u planove o tome na koji način će osigurati radna mjesta i zaposliti policajce iz reda manjina;

1. rada sa vlastima BiH na dogradnji postojećih institucija i uspostavi policijske akademije u Federaciji koja će u potpunosti funkcionirati. Isto takvo tijelo se treba uspostaviti i u RS-u do 31. marta 1999. godine. Glavni

prioritet se treba dati razvoju tih akademija kao instrumenata za zapošljavanje, obuku i integraciju manjina. Podstiču se donatori da podrže takva nastojanja;

1. pozivanja na kontinuiranu i energičnu implementaciju mandata datog u Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1088 za vršenje nezavisne istrage ili pružanja pomoći istragama slučajeva u kojima je osoblje koje provodi zakon počinilo zloupotrebe ljudskih prava. Vijeće pozdravlja javne izvještaje izdate na osnovu istraga provedenih prema mandatu iz Rezolucije 1088, uključujući i izvještaje o istragama incidenata u Tesliću, Stocu, Drvaru i Jajcu;

1. Vijeće traži od lokalnih vlasti da ispune svoju obavezu u skladu sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1088, da postupaju u skladu sa smjernicama koje je izdao Komesar UN IPTF-a, uključujući i trenutno i efikasno poduzimanje aktivnosti u vezi sa policajcima koje je UN IPTF identificirao kao one koji ne sarađuju sa IPTF-om ili ne poštivaju demokratske principe iz oblasti rada policije. Naročito Vijeće, primajući na znanje nastojanja lokalnih vlasti usmjerenih na razvoj profesionalnijih standardnih jedinica, apelira na ove dužnosnike da uspostave efikasnije interne disciplinske postupke, uključujući i krivično gonjenje policajaca za koje se utvrdi krivica.

1. pozdravlja odlučnost Komesara UN IPTF-a da striktno primjeni UN IPTF procedure za podnošenje izvještaja o nepoštivanju mjera i za potvrdu policajaca, da u potpunosti iskoristi svoje ovlasti u oduzimanju dozvola za rad policajcima koji krše odredbe Općeg okvirnog sporazuma za mir i ostalih relevantnih dokumenata. Vijeće shvata da će lokalna policija, IPTF

i SFOR smatrati svaku osobu koja obavlja policijske dužnosti u restrukturiranim policijskim snagama Federacije i Republike Srpske, a koji nisu registrirani niti odobreni od strane IPTF-a, osobama koje nemaju ovlasti da djeluju u svojstvu dužnosnika policije. SFOR može takve osobe razoružati ili pritvoriti u skladu sa odredbama Aneksa 1-A i Bonskim-Petersburškim sporazumom. Vijeće stavlja na znanje da policajci kojima je oduzeta dozvola za rad mogu ostati bez prava da vrše bilo koju javnu funkciju u BiH;

1. ohrabruje države članice UN-a da podrže nastojanja UNMIBH-a na povećanju kapaciteta UN IPTF-a u cilju izvršenja mandatom povećanih specijaliziranih zadataka. Vijeće apelira na države članice UN-a da u sastav UNMBIH-a upute istražitelje s iskustvom koji će raditi na istragama slučajeva u kojima su dužnosnici koji provode zakon prekršili ljudska prava. Vijeće takođe apelira na države članice UN-a da upute i visoko kvalifikovane policajce koji će pružiti podršku programu UN IPTF-a za kolocirane policijske savjetnike, specijaliziranu obuku za postupanje u incidentnim situacijama, kontrolu mase i borbu protiv korupcije, organiziranog kriminala i droga, kao i programima na uvođenju prakse vršenja policijskih dužnosti u okviru zajednice;

1. apelira na države članice UN-a da daju doprinos Trust Fundu za pomoć policiji UN-a ili da daju pomoć IPTF-u bilateralno kako bi UN IPTF mogao provesti svoj fazni pristup radu na obuci i opremanju profesionalnih policijskih snaga; i podsjeća države članice da razvoj i reforma policije ovisi o osiguranju adekvatnih sredstava za opremu i u svrhu obuke;

1. uviđa da nivo niskih plata koje policija prima koči

uspostavljanje profesionalnih policijskih snaga, i uviđa potrebu za znatnim nivoom međunarodne podrške opremi i obuci. Vijeće podstiče entitete na izradu faznog pristupa poboljšanja standarda plaćanja dužnosnika koji rade na provedbi zakona;

1. podržava rad Visokog predstavnika i UNMBIH-a sa relevantnim lokalnim vlastima na ukidanju paralelnih budžeta u nekim kantonalnim policijskim snagama i zahtijeva da se odmah uvedu jedinstveni budžeti;
1. podržava uspostavu granične službe BiH. Pogledati VI (11).

3. INSTITUCIJE

1. Snažnije zajedničke institucije: Zajedničke institucije su uspostavljene. Međutim one ne funkcionišu na odgovarajući način, a njihova saradnja sa entitetima je loša. Sada je ključni zadatak učiniti zajedničke institucije efikasnijim u izvršavanju uloge koja je za njih utvrđena Mirovnim sporazumom.
2. Vijeće pozdravlja pažnju koju je tokom proteklih mjeseci

Visoki predstavnik posvetio ovom pitanju. Reorganizacija Vijeća ministara treba uskoro započeti. U toku je restrukturiranje Ministarstva vanjskih poslova, a započela je i obuka diplomata – na primjer u Marshall centru u Njemačkoj. Predsjedništvo i Vijeće ministara sada imaju svoje stalno sjedište u bivšoj zgradici Parlamenta na Marijin Dvoru. Međutim treba uraditi više.

3. U predstojećoj godini, Vijeće najavljuje pružanje svoje pune podrške odlučnosti Visokog predstavnika da jača zajedničke institucije. Vijeće podržava njegovu namjeru da to učini u saradnji sa organima vlasti BiH kako bi se :
  1. osiguralo uspostavljanje i efikasan rad mehanizma za pravilno finansiranje državnih institucija,
  1. podržala svaka inicijativa koja osigurava da se odlučivanje na nivou Predsjedništva Bosne i Hercegovine odvija bez poteškoća. Vijeće pozdravlja napore koje su Strane preduzele, u saradnji sa Visokim predstavnikom i OSCE-om, na izradi nacrta zakona o preuzimanju funkcije člana Predsjedništva u slučaju upražnjenog mesta;
  1. u skladu sa ustavnim procedurama provela reforma rada Vijeća ministara u cilju poboljšanja njegove mogućnosti da donosi i provodi odluke na poslovan i efikasan način. Ovo bi se najbolje moglo postići produžavanjem perioda predsjedavanja Vijećem ministara, podjelom trenutačno preširokih nadležnosti Ministarstva civilnih poslova

putem formiranja novog ministarstva ili ograničenog broja drugih ministarstava/agencija prema potrebi, na primjer za pravne poslove, transport i komunikacije i novo Ministarstvo financija koje će uključivati funkcije državnog trezora.

1. razvio viši nivo saradnje i konsultacija između zajedničkih institucija i entitetskih organa vlasti, kako bi se osiguralo pravilno riješavanje pitanja nadležnosti;
1. promovisala proporcionalna zastupljenost u svim slučajevima u kojim Ustavi Federacije i BiH omogućuju indirektni izbor članova Parlamentarnih skupština, što Vijeće smatra važnim doprinosom jačanju pluralizma u političkom životu BiH i primjeni čvrstih demokratskih principa;
1. dalje razvili i poboljšali odnosi između Bošnjaka i Hrvata u Federaciji putem uspostavljanja Vijeća za implementaciju Federacije, kao što je predviđeno u Protokolu Foruma Federacije održanom 14. maja 1996. godine u Washingtonu;
1. uspostavila služba, čim to bude praktično izvodljivo, koja će biti nadležna za obezbjeđenje zajedničkih institucija. Ova služba bi se takođe mogla koristiti za zaštitu diplomatskog kora, obezbjeđenje ambasada, ostalih diplomatskih i drugih objekata;

1. usvojio BiH zakon o državnoj službi koji će predvidjeti izbor, rukovođenje, napredovanje u karijeri, naknade i socijalne beneficije državnih službenika, na način kojim se unaprijeđuje profesionalnost i politička nezavisnost;

1. jačao Stalni komitet za vojna pitanja (SCMM);

1. proširila upotreba Marshall centra i odgovarajućih institucija za obuku državnih službenika;

1. putem IMC-a razvio stalni sistem za regulisanje i kontrolu sektora za emitovanje RTV programa uz pravedan, otvoren i profesionalan regulativni sistem za emitovanje RTV programa u cijeloj Bosni i Hercegovini. Ovaj regulativni sistem je važan za razvoj medijskog tržišta i obimniju tržišnu ekonomiju.

4. Vijeće konstatuje nedostatak napretka u uspostavljanju parlamentarnih službi Parlamentarne skupštine i radnih komisija oba Doma.

1. Vijeće insistira da do 1. februara 1999. godine iste moraju biti potpuno uspostavljene i raditi u zgradama na Marijin Dvoru.

1. Vijeće očekuje od Parlamentarne Skupštine da do 1. marta 1999. godine usvoji sve zakone koje je do sada donio Visoki predstavnik na privremenoj osnovi.

1. Vijeće takođe očekuje da Parlamentarna skupština donese odluku o državnoj himni, birajući između opcija koje je izradila Komisija lokalnih i nezavisnih stručnjaka.

5. Ustavni sud BiH : Vijeće je zabrinuto finansijskom situacijom u kojoj se nalazi Ustavni sud BiH. Vijeće konstatira da se budžetom BiH za 1998. godinu nisu predviđela dovoljna finansijska sredstva za Sud, te je predsjednik Suda bio primoran urgentno zatražiti rebalans budžeta kako bi se izmirili neizmirenii troškovi. Do sada Sudu nisu dodijeljena nikakva dodatna finansijska sredstva. Vijeće smatra da finansijski problemi Suda trebaju odmah biti riješeni, dodjelom značajnijih finansijskih sredstava iz budžeta za 1999. godinu nad kojima će Sud imati pravo raspolaganja bez ikakvog miješanja izvršnih organa vlasti. Nadalje, Vijeće naglašava potrebu za uspostavljanjem dodatnog fonda dobrovoljnih priloga kako bi se postigla čvrsta strukturalna osnova za pravilno funkcionisanje Suda.

6. Razvijanje entitetskih institucija : Efikasnije institucije na državnom nivou moraju biti praćene efikasnim institucijama na entitetском nivou, koje će u potpunosti obavljati ulogu koja im je dodijeljena GFAP-om. Vijeće poziva entetske vlasti da u potpunosti preuzmu obavezu za uspostavljanje efikasnijih državnih institucija.

Vijeće pozdravlja napore koje je Republika Srpska poduzela u borbi protiv široko rasprostranjene korupcije. Vijeće poziva rukovodstvo Republike Srpske da poveća svoje napore u cilju razvijanja nezavisnog, nepristrasnog i multi-etničkog sudstva i profesionalnih multi-etničkih policijskih snaga.

Vijeće poziva čelnike Federacije da se odlučno bore protiv korupcije i pojačaju svoje napore u cilju stvaranja nezavisnog sudstva. Političke snage na federalnom nivou trebaju i mogu učiniti mnogo više kako bi doprinijele radu administracije na opštinskom nivou. Vijeće pozdravlja uspostavu UNIPTF-ove specijalizovane jedinice za obuku, koja je uspostavljena kako bi se povećali policijski kapaciteti u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije, kao što se to zahtijeva u zaključcima sa Bonske konferencije Vijeća za implementaciju mira.

7. Paralelne institucije : Vijeće ponavlja da su preostale paralelne i para-ustavne institucije na teritoriji Federacije nezakonite i iste moraju odmah biti ukinute. Vijeće poziva Visokog predstavnika da do 1. marta 1999. godine izvijesti Upravni odbor o postignutom napretku.

Vijeće je i dalje zabrinuto zbog toga što, tri godine nakon Dejtona, Entiteti i Država još uvijek nisu ostvarili potpun suverenitet nad teritorijem BiH, njenim rukovođenjem i ekonomskim funkcionisanjem. Vijeće zahtijeva od Visokog predstavnika da razmotri sve aspekte ovog pitanja i da do 1. marta 1999. godine izvijesti Upravni odbor o preporukama za dalje aktivnosti.

8. Glavni grad Federacije : Vijeće je upoznato sa prijedlogom da Mostar bude glavni grad Federacije. Ali taj prijedlog neće podržati sve dok Mostar ne postane jedinstven i otvoren grad i sve dok ne budu ispunjeni slijedeći uslovi :

1. postojanje istinski jedinstvene gradske uprave koja će efikasno djelovati pod zajedničkim rukovodstvom i imati jedinstven budžet;

1. odvijanje dobrovoljnog povratka raseljenih lica i izbjeglica u Grad i njegova okolna područja na odgovarajući način i uz punu podršku organa vlasti; posebna pažnja treba biti posvećena Planu povratka u Mostar iz aprila 1998;

1. postojanje održivog i visokog nivoa lične bezbjednosti građana, i izvršavanje obaveza koje imaju organi vlasti na spriječavanju maltretiranja i zastrašivanja manjina. Uz to, osobe koje su odgovorne za krivična djela zastrašivanja trebaju biti pravno gonjene;

1. postojanje održivog, operativnog i nezavisnog sudstva u Gradu Mostaru i Kantonu 7;

1. pružanje vidne političke podrške obnovi starog dijela Grada od strane svih zajednica, te i prestanak dalnjeg uništavanja kulturnog nasljeđa;

1. uspostavljanje stalnih ureda u Centralnoj zoni, za potpuno operativne zajedničke institucije koje će raditi za Grad-opštinu, Kanton i četiri federalna ministarstva;

1. izručivanje Hagu svih osoba optuženih za ratne zločine iz Mostara; i

1. potpuno učestvovanje predstavnika manjina u upravama šest mostarskih gradskih opština u skladu sa postojećim

sporazumima.

9. Usklađenost entitetskih Ustava sa Ustavom BiH : U vezi sa pitanjima o ustavnoj strukturi Entiteta, njihovim uzajamnim odnosima i njihovim odnosima sa zajedničkim institucijama Bosne i Hercegovine, Vijeće izražava svoju punu podršku Ustavnom суду Bosne i Hercegovine u vršenju revizije usklađenosti određenog broja aspekata entitetskih Ustava.

IV. SAMOODRŽIVA PRIVREDA

Privredna obnova i reforma

1. Rat je skoro uništio privredu BiH. Od tada, međunarodna zajednica je uložila miliarde dolara pomoći. To je neminovno i neophodno u periodu neposredno poslije rata. Ali sada se završava taj period. BiH mora stati na svoje noge. Dotok donatorske pomoći – bez presedana po svom obimu i stepenu – je dosegao svoj vrhunac, i uskoro će se početi neizbjegno smanjivati. BiH i njene vođe moraju na najbolji način iskoristiti preostale mogućnosti, i težiti takvoj BiH koja je sposobna za život sa smanjenim nivoom strane pomoći.

2. Vijeće pohvaljuje lokalne organe vlasti, Vijeće ministara i entitete za privrednu reformu i za tranzicione korake postignute u 1998. godini. Vijeće naročito smatra da je uspješno uvođenje stabilne KM veliko dospojeno ka uvođenju makroekonomske stabilnosti u cijeloj zemlji. Ovaj napredak se u 1999. godini mora dograditi na osnovama okvira makro politike usaglašene prema Stand-by aranžmanu sa MMF-om.

3. Da bi se načinili pomaci u efikasnoj tržišnoj ekonomiji, neophodno je da entiteti uvedu otvorenije i modernije mehanizme u svoje privredne institucije i tržišta kako bi osigurali samostalnu privredu. Privredu BiH i dalje sputavaju birokratski način mišljenja i etatistički sistem. Domaći akcijski kapital je vrlo limitiran i uglavnom ograničen na trgovinske aktivnosti. Strani kapital, koji je neophodan kako bi privreda startala, neće pristići prije no što se završi set bitnih reformi, uključujući i transparentu privatizaciju preduzeća i banaka. Uspostava vladavine zakona i nezavisnog sudstva je takođe *sine qua non* slobodne tržišne privrede. Sve ove reforme trebaju biti u skladu sa standardima i praksama Evropske unije.

4. Održivi privredni rast je neophodan za političku stabilnost. Normalizacija privrednih odnosa Bosne i Hercegovine sa njenim susjedima i regijom kao cjelinom je neophodna kako bi se izgradile održive trgovinske i investicione veze sa većom globalnom ekonomijom. Bosna i Hercegovina se mora obavezati da će se pridržavati principa slobodnog tržišta, i mora biti pripremljena da usaglasi svoje trgovinske i investicione režime, zakone i institucije sa međunarodnim standardima da bi započela proces pristupanja Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i da bi postala potpisnik svih opšte prihvaćenih međunarodnih kodeksa, konvencija i ugovora koji omogućavaju trgovinu i ulaganja.

Obnova i koordinacija aktivnosti donatora

5. Vijeće poziva donatore da na slijedećoj Donatorskoj konferenciji koja bi se trebala održati početkom 1999. Izdvoje dovoljna sredstva da bi se u 1999. završio četverogodišnji program obnove. Iako priznaje potrebu za nastavkom fizičke obnove infrastrukture na svim nivoima, Vijeće želi da se dodatna međunarodna sredstva koriste za podršku političkim i privrednim prioritetima koje predloži Visoki predstavnik i podrži Vijeće ili Upravni odbora Vijeća za implementaciju mira.

6. Vijeće naglašava da reforme u svim sektorima zemlje moraju dobiti dalji zamah. Program reformi kojeg podrži Vijeće treba da dobije odgovarajuća sredstva. Zbog toga Vijeće traži od Svjetske banke i Evropske unije da na slijedećoj donatorskoj konferenciji naglase važnost finansiranja:

1. strukturalnih reformi u privrednom sektoru;
1. strukturalnih reformi institucija i civilnog društva (uključujući policiju, sudstvo, medije i vojsku);
1. povratka raseljenih osoba i izbjeglica;
1. jačanja zajedničkih institucija.

Vijeće je zabrinuto zbog činjenice da Visoki predstavnik, bez obaveze konsultiranja donatora, nije u mogućnosti da reagira dovoljno brzo i hitno na nepredviđene finansijske potrebe koje proizilaze iz nepredviđenog razvoja političkih događaja na terenu. Vijeće zahtjeva od donatora da budu fleksibilniji u svojim programima. Vijeće naročito:

1. ohrabruje Visokog predstavnika da preko Ekonomskog radnog grupe (ETF) nastavi integrirati ekonomski aspekti implementacije mira, i traži od članova ETF-a da dalje koordiniraju i planiraju svoje programe. U tom pogledu, Vijeće pozdravlja postojeću saradnju između Visokog predstavnika i Međunarodne grupe za menadžment i poziva na dalje jačanje te saradnje.

1. podstiče Visokog predstavnika da pozove vodeće donatore da se sastaju svaka tri mjeseca kako bi izvršili reviziju svojih programa pomoći, razmijenili informacije, ocijenili napredak i po potrebi predložili korekcije u toku programa u pogledu pravca djelovanja ili implementacije;
  1. apelira na donatore da se obavežu da će osigurati da adekvatna sredstva budu na raspolaganju Visokom predstavniku kao podrška njegovim inicijativama u odgovoru na situaciju, uključujući i poduzimanje hitnih mjera.
-
8. Vijeće poziva donatore da primjenjuju strogo uslovljavanje pri izdvajanju sredstava, kao što je razmatrano u okviru ETF-a pod predsjedavanjem Visokog predstavnika.
  9. Vijeće poziva donatore da osiguraju neophodna sredstva kako bi pomogli osnivanju novih tijela, kao što je Zavod za statistiku Bosne i Hercegovine, Agencija za telekomunikacije ili uprava aerodroma Mostar, i da obezbijede dodatna sredstva za budžete odnosno finansiranje ovih tijela.

Privatizacija preduzeća i banaka

10. Vijeće očekuje od entiteta da provedu brzu tranziciju na ekonomiju slobodnog tržišta, prije svega se usmjерavajući na privatizaciju preduzeća i banaka. Vijeće poziva Visokog predstavnika da iskoristi svoje ovlasti da bi se postigli ovi ciljevi ekonomske reforme. Vijeće podstiče donatore da svoje doprinose prilagode napretku u implementaciji kako bi podržali odluke Visokog predstavnika.

Vijeće zahtjeva:

1. da političke stranke odmah prekinu direktnе ili indirektnе veze sa preduzećima pod kontrolom države i poziva Visokog predstavnika da poduzme odgovarajuće korake kako bi se osiguralo da proces privatizacije ne bude pod političkim uticajem;

1. da se prekine sa političkim opstrukcijama u provedbi privatizacije;

1. da entiteti poduzmu sve odgovarajuće korake da provedu privatizaciju preduzeća i banaka u skladu sa državnim zakonom.

11. Vijeće pozdravlja uspostavu Komisije za praćenje privatizacije. Vijeće apelira na Visokog predstavnika da poduzme odgovarajuće mjere, predložene od strane Komisije ili koje on smatra neophodnim, kako bi se ubrzao proces privatizacije na primjeren način. Vijeće traži od entiteta da u potpunosti sarađuju sa Komisijom.

12. Kada je u pitanju privatizacija preduzeća, Vijeće zahtjeva da se u 1999. godini okonča privatizacija malih preduzeća, a da se odlučno krene sa privatizacijom velikih preduzeća. Entiteti će:

1. do 28. februara 1999. godine usaglasiti svoje zakonodavstvo sa državnim zakonom, naročito kriterija koji regulišu pravo na certifikate;

1. putem javne obrazovne kampanje, u potpunosti obavijestiti sve potencijalne korisnike certifikata o njihovim pravima, uključujući i raseljene osobe i izbjeglice, ;

1. odmah uspostaviti mehanizme za međuentitetsku saradnju, uključujući i zajedničku bazu podataka;

1. donijeti i provesti sve zakone koji su neophodni u tržišnoj privredi, uključujući i usvajanje Zakona o preduzećima do 31. marta 1999. godine i usvajanje Zakona o radu i Zakona o stranim ulaganjima do 31. maja 1999. godine. Standardi i iskustva Evropske unije treba da posluže kao smjernice u ovoj oblasti;

1. usvojiti i objaviti strategiju za industrijski razvoj, koja stvara uslove za pojavu novih industrije u privatnom sektoru, i koja bi pomogla u restrukturiranju sektora koji su u opadanju.

Vijeće takođe poziva donatorsku zajednicu da adekvatno finansira tehničku pomoć neophodnu kako bi se privatizacija provela na vrijeme.

13. Privatizacija bankarskog sektora je preduslov za stvaranje atraktivne sredine za strano i domaće ulaganje. Vijeće pozdravlja napredak koji je postignut do sada i apelira na postizanje brzih pomaka u uspostavljanju Agencija za osiguranje depozita i likvidaciji nesolventnih banaka u oba entiteta.

14. Vijeće traži da se do aprila 1999. godine sazove državna konferencija o razvoju privatnog sektora, čiji bi domaćini bili BiH organi vlasti, Evropska unija, Svjetska banka, MMF, USAID, EBRD i ostali donatori, na kojoj bi učestvovali predstavnici privatnog sektora u BiH.

15. Vijeće pohvaljuje entitete za njihovu uspješnu međusobnu saradnju, a naročito po pitanjima carinske uprave i poreza, i očekuje od entiteta da jačaju tu saradnju u budućnosti.

16. Kao dio procesa jačanja zajedničkih institucija i njihove veće efikasnosti BiH vlasti će:

1. do septembra 1999. godine usvojiti Zakon kojim se osniva vrhovna institucija za reviziju;

1. do juna 1999. godine uspostaviti Državni trezor kao dio predloženog Ministarstva finansija;

1. osigurati pravilnu implementaciju Zakona o vanjskoj trgovini, stranim ulaganjima i carinama, uključujući i uspostavu mehanizma za nadgledanje provedbe Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine do 1. marta 1999. godine.

17. Kao zadacima u neposrednoj budućnosti, Vijeće pridaje veliki značaj stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora na teritoriji Bosne i Hercegovine. Vijeće podsjeća entitete na potrebu da odmah prestanu sa carinskim praksama davanja carinskih povlastica na uvežene robe u suprotnosti sa BiH Zakonom o tarifama. Entiteti takođe trebaju uskladiti svoje zakone o porezima, radu i tržištu kapitala.

Vijeće naglašava potrebu da se osigura bolje upravljanje i potpuna transparentnost u javnim finansijama. U tu svrhu, Vijeće apelira na entitete:

1. da u potpunosti i bezrezervno sarađuju sa međunarodnom zajednicom na opsežnoj i dosljednoj strukturalnoj reformi Zavoda za platni promet. Reforma mora obuhvatati funkcije klirinškog plaćanja i funkcije državnog trezora, informacije i račune o uplaćenim porezima i ostale ključne aspekte. Detaljna funkcionalna i finansijska revizija platnog prometa bi trebala započeti u januaru 1999. godine i završiti se do juna 1999. godine. Detaljan i konačni plan za reformu platnog sistema i program implementacije ovog plana će biti pripremljen i usaglašen sa međunarodnom zajednicom do juna 1999. godine. Implementacija cijelog programa reforme će se završiti do 31. decembra 2000. godine. Ovo će se podudarati sa ukidanjem sadašnjih Zavoda za platni promet do tog datuma;

1. da ojačaju transparentnost, odgovornost i reviziju računa. Do 1. marta 1999., između entiteta, Visokog predstavnika, MMF-a i Svjetske banke, kao i ostalih relevantnih agencija, mora se finalizirati radni plan za provođenje ovog zadatka. Naročito, svaki od entiteta će tokom 1999. uspostaviti Trezor i Vrhovnu instituciju za reviziju računa; u 1999. godini se trebaju formirati parlamentarne komisije na entitetskom i državnom nivou koje će imati obavezu razmatranja izvještaja Vrhovnih institucija za kontrolu računa;

1. da se u Federaciji smjesta obezbjedi jedinstven budžet, carinska uprava i platni sistem, a do 1. marta 1999. puna finansijska odgovornost preduzeća za telekomunikacije i energetsko snabdjevanje.

Vijeće traži da svi telekomunikacijski operateri počnu do 1. februara 1999. koristiti pozivni broj za BiH 387, kako za ulazne tako i za izlazne međunarodne pozive.

19. Vijeće naglašava potrebu za adekvatnom socijalnom zaštitom. Na entitete apelira da:

- do septembra 1999. izrade, u saradnji sa donatorima, strategiju za borbu protiv siromaštva, uključujući socijalnu zaštitu ugroženih kategorija društva;
- da se sa donatorima dogovore do sredine 1999., i da od septembra otpočnu sa sprovedbom sveobuhvatne reforme sistema penzionog i zdravstvenog osiguranja na osnovu principa efikasnosti, finansijske održivosti i maksimalnog obezbjeđivanja privatnog učešća, uzimajući u obzir potrebu da sistemi obezbjede ravnopravan i pravičan tretman na ne-etničkoj osnovi.

Javna preduzeća i provedba Aneksa 9:

20. Reorganizacija javnih uslužnih preduzeća je od primarnog značaja za ekonomiju. Mora se provesti na način koji poštuje i ekonomski integritet zemlje i podjelu nadležnosti prema Mirovnom sporazumu. Vijeće u tom smislu smatra da javna komunalna preduzeća moraju biti ponovo uspostavljena u Federaciji. Vijeće, međutim, sa zadovoljstvom primjećuje ohrabrujući napredak koji je postignut u sektorima željeznica i telekomunikacija, i u potpunosti podržava rad koji se sada obavlja u polju prenosa energije. Vijeće pozdravlja odluku o uspostavljanju zajedničkog elektrodistributivnog centra i traži od strana da i dalje rade na zajedničkim objektima u tom sektoru. Slično tome, mora se početi sa restrukturiranjem u poštanskom sektoru, koji se mora odvojiti od telekomunikacijskih aktivnosti. Donatori se pozivaju da pruže tehničku

pomoć i opremu u poštanskom sektoru.

21. Vijeće poziva zajedničke institucije da usvoje:

- Akt o civilnoj avijaciji do 28. februara 1999;
- državni zakon o transportu do 31. marta 1999;
- državni zakon o električnoj energiji do 30. juna 1999;
- državni zakon o poštanskim uslugama do 30. juna 1999.,

i da ih smjesta implementiraju.

22. Prije 30. septembra 1999., entiteti moraju usvojiti odgovarajuće zakonodavstvo koje je u skladu sa državnim zakonodavstvom. Uspostavljanje regulacionog tijela i regulacionog okvira, u skladu sa Mirovnim sporazumom, su potrebni za stvarni razvoj javnih komunalnih preduzeća i za njihovu kasniju privatizaciju. Naročito, entiteti moraju u polju telekomunikacija, proizvodnje električne energije i maloprodajne distribucije usvojiti odgovarajuće regulacione režime, pojasniti vlasništvo i zakonsku strukturu (juni 1999.) i izraditi planove za privatizaciju (oktobar 1999.), da bi se u idućoj godini otpočelo sa privatizacijom. Entiteti moraju donijeti zakone, uključujući zakone o koncesijama, da bi regulisali djelatnosti privatnih operatera koji pružaju javne usluge.

23. Vijeće traži od entiteta i Komisije o javnim korporacijama da aktiviraju transportnu korporaciju koja je uspostavljena prema Aneksu 9 Opšteg okvirnog sporazuma o miru do 30. aprila 1999., i da poduzmu sve neophodne mjere da bi Javna korporacija za željeznice

pravilno funkcionisala .

24. Vijeće traži dalju implementaciju Aneksa 9. Ono traži od Komisije o javnim korporacijama da aktivno razmotri i predloži vladama entiteta stvaranje dodatnih javnih korporacija prema potrebi, i savjetuje ovim vladama da provedu preporuke Komisije. Zajedničke javne korporacije su naročito potrebne u poljima u kojima je neophodna bliska saradnja ili zajedničko upravljanje infrastrukturom da bi se postigla koordinacija, harmonizacija ili ekonomska efikasnost. Ovo je slučaj sa svim sektorima koji obuhvataju cijelu zemlju, kao što su transportna infrastruktura (uključujući puteve), telekomunikacije, energija, radio-televizijski prijenosi ili pošta.
25. U slučaju da se ne uradi kao što je gore navedeno, Visoki predstavnik bi trebao nastaviti da traži od međunarodnih tijela kao što su UIC, ITU, UPU, UCPTE i druga, da ne priznaju akreditive predstavnika Bosne i Hercegovine u tim organizacijama.
26. Vijeće podsjeća entitetu da su prema članu III(5)(b) Aneksa 4 Općeg okvirnog sporazuma o miru obavezne dogovoriti prenos pitanja koja se tiču korištenja energetskih resursa ili drugih kooperativnih projekata na institucije Bosne i Hercegovine. Vladama entiteta se savjetuje da postupe u skladu s tim do 30. juna 1999.
27. Vijeće apelira na strane da se suzdrže od uspostavljanja bilo kakvih prepreka trgovini između teritorija dva entiteta, dozvoljavajući slobodno i neograničeno kretanje roba, kapitala, usluga i osoba širom Bosne i Hercegovine. Svaku postojeću prepreku takvom slobodnom

kretanju, uključujući i one koje se odnose na postavljanje dodatnih administrativnih zahtjeva, treba odmah ukloniti.

Korupcija, prevara i finansijska utaja:

28. Vijeće izražava duboku zabrinutost zbog nastavka korupcije i utaje javnih fondova. Vijeće pozdravlja rad Visokog predstavnika na izradi sveobuhvatne anti-korupcijske strategije koja će Upravnom odboru biti predstavljena početkom 1999. Strategija će obezbjediti okvir koji je neophodan za identifikaciju, izradu i implementiranje promjena u strukturi i procedurama vlasti da bi se znatno smanjila korupcija i da bi se uspostavio program javne informisanosti. Strategija će sadržavati specifične planove djelovanja u kojima će biti navedene međunarodne organizacije i lokalne agencije koje su odgovorne za implementaciju, kao i vremenske rokove. Visoki predstavnik će predvoditi koordiniranje napora međunarodne zajednice koji su usmjereni prema eliminaciji mogućnosti za korupciju, utaju poreza i preusmjeravanje javnih prihoda; osiguranju transparentnosti u svim fazama vladinih operacija; ojačavanju pravnog sistema i sudstva; i provođenju mehanizama kontrole uz odgovarajuće kaznene mjere da bi se osiguralo poštivanje. Ključna komponenta strategije će biti razvoj kampanje javnog informisanja da bi se građani upoznali sa štetnim efektima korupcije po njihove vlastite živote i po društvo. Vijeće ponovo naglašava da neće dozvoliti da se učinak sredstava koja su dodijelili donatori umanji zbog korupcije i finansijske utaje domaćeg prihoda .
29. U cilju efikasne i djelotvorne implementacije strategije anti-korupcije, Vijeće pozdravlja namjeru Visokog predstavnika da ojača Jedinicu za borbu protiv prevare i

namjeru Evropske komisije da ojača program Ureda za carinsku i finansijsku pomoć (CAFAO). Vijeće odaje priznanje uspješnim naporima CAFAO programa Evropske komisije u polju carina i pozdravlja njegovo uključivanje u oblast indirektnog oporezivanja. Poziva Evropsku komisiju, putem njenog CAFAO programa, te OSCE, UNMIBH i druge članice međunarodne zajednice, da blisko sarađuju pod koordinacijom Visokog predstavnika u borbi protiv korupcije, organiziranog kriminala i drugih djelovanja koja preusmjeravaju javne fondove i potkopavaju demokratske institucije.

V DEMOKRATIZACIJA

1. Vijeće pozdravlja uspješno provođenje opštih izbora 1998. godine, i blagovremeno provođenje izbornih rezultata.
2. Vijeće podsjeća na odluku bonskog sastanka Vijeća za implementaciju mira da će se izbori provoditi pod supervizijom i prema ovlastima Privremene izborne komisije i u skladu sa njenim pravilima i propisima sve dok se ne usvoji i ne stupi na snagu izborni zakon, i dok se ne uspostavi i ne profunkcioniše Stalna izborna komisija.
3. Vijeće pozdravlja odluku Visokog predstavnika da uspostavi grupu BiH eksperata, pod njegovim vođstvom i blisko sarađujući sa šefom misije OSCE-a, i da zatraži savjet međunarodnih stručnjaka, da bi se izradio nacrt izbornog zakona koji će se podnijeti Parlamentarnoj skupštini BiH. Vijeće traži od Visokog predstavnika da tekst što je prije moguće dostavi Upravnom odboru radi davanja političkih

smjernica.

4. U skladu sa Aneksom 3 Mirovnog sporazuma, Izbornim zakonom se treba ustanoviti Stalna izborna komisija u cilju provođenja svih budućih izbora u BiH. Ovim zakonom se treba obezbjediti da se izbori u BiH provode na jedinstven način tako što će regulisati izbore za državni nivo i ustanoviti principe za sve druge izbore. Stalna izborna komisija će osigurati da se poštuju ovi principi.

Vijeće podržava ustanavljanje Stalne izborne komisije na način koji omogućava nesmetan prenos ovlasti sa privremenih na stalne strukture, uključujući i učešće međunarodnih članova tokom perioda tranzicije.

5. Da bi se osiguralo da su odredbe entitetskih zakona u skladu sa odredbama izbornog zakona, Vijeće traži da se entitetski izborni zakoni izrade na sličan način i usvoje od strane nadležnih zakonodavnih tijela entiteta.
6. Vijeće smatra da Izborni zakon mora biti konzistentan relevantnim odredbama Aneksa 3, 4, i 7 Mirovnog sporazuma. Vijeće se slaže da principi Izbornog zakona treba da:
  1. promovišu koncept multi-etničke države;
  2. promovišu poštivanje demokratskih principa od strane kandidata, izabranih predstavnika i političkih stranaka;

3. ustanove nezavisnost izbornih komisija od političkog utjecaja;
  4. ohrabruju kandidate, stranke i koalicije da traže široku podršku od svih građana Bosne i Hercegovine;
  5. očuvaju prava izbjeglica i raseljenih osoba da glasaju u općinama u kojima su živjeli prije rata;
  6. favorizuju politički pluralizam;
  7. ojačaju odgovornost izabranih predstavnika prema biračkom tijelu i svim građanima Bosne i Hercegovine.
-
7. Vijeće pozdravlja rad Nezavisne komisije za medije i OSCE-a u stvaranju stalnih izbornih pravila za medije.
  8. Vijeće zahtijeva od OSCE-a da izradi program informisanja široke javnosti o stalmom izbornom zakonu i da pomogne u njegovoj proceduri usvajanja od strane Parlamentarne skupštine.
  9. Vijeće pozdravlja pripreme OSCE-a za prenos odgovornosti za provedbu budućih izbora na transparentan i odgovoran način na kompetentne državne institucije.
  10. Vijeće poziva OSCE da pomogne državnim organima vlasti u izradi stalnog biračkog spiska i osnivanju sekretarijata za Stalnu izbornu komisiju i obezbjedi tehničku pomoć i

obuku za multietničko jezgro administratora izbora i stručnih državnih službenika sposobnih za provedbu budućih izbora u skladu sa evropskim standardima.

11. Vijeće prima k znanju da će OSCE obezbjediti kontinuirani nadzor narednih opštinskih izbora planiranih za novembar 1999. u mjeri u kojoj će to biti potrebno i istovremeno pomoći u prenosu odgovornosti za provedbu budućih izbora na državne institucije.
12. Vijeće traži od Visokog predstavnika i OSCE-a da izrade plan koji će upotrebljavati u periodu prije narednih opštinskih izbora u cilju promovisanja jačanja uloge glasača putem:
  1. povećanja napora na obezbjeđivanju relevantnih informacija izbjeglicama-glasačima koji se nalaze izvan BiH;
  2. proširivanja programa čiji je cilj da se podstaknu domaće nevladine organizacije i građanske organizacije da uzmu učešće kao posmatrači izbora i da vrše informisanje glasača;
  3. razvijanja programa javnog obrazovanja koji naglašavaju odgovornost izabranih dužnosnika prema svojim glasačima; i
  4. proširivanja usluga za nepokretne glasače.

13. Vijeće traži od OSCE-a da nadgleda implementaciju narednih opštinskih rezultata koristeći se modelom odobrenim u Sintri, koji je bio veoma uspješan u implementaciji rezultata izbora 1997.
14. Opštinska uprava: Vijeće pozdravlja opšti napredak u funkcionisanju multietničkih vlasti nakon opštinskih izbora 1997. Međutim, Vijeće sa zabrinutošću konstatira da je napredak isuviše spor u mnogim područjima, a u nekoliko opština zajedničke vlasti skoro i ne funkcionišu. Vijeće:
  - poziva vlasti na svim nivoima da obrate više pažnje i da se usredsrede na rješavanje problema lokalne uprave;
  - podržava sadašnje napore OSCE-a i OHR-a na primjenjivanju sankcija u slučajevima kada se ne poštuje dogovorenog;
  - podržava uskraćivanje međunarodne ekonomski pomoći opštinama kojima je OSCE povukao Konačni certifikat.
15. Srebrenica: Mada uviđa napore Prelaznog izvršnog odbora, Vijeće ipak izražava svoje duboko razočaranje vezano za činjenicu da se rezultati opštinskih izbora 1997. nisu implementirali u opštini Srebrenica. Vijeće je svjesno nedavno poduzetih napora od strane vlasti Republike Srpske da bi se riješilo ovo pitanje i insistira da se odmah uspostave multietnički organi vlasti u Srebrenici u skladu sa rezultatima izbora iz 1997. godine. Ako se to ne postigne do 31. januara 1999., Vijeće poziva Visokog predstavnika i šefa misije OSCE-a da upute preporuke Upravnom odboru PIC-a u vezi sa tim pitanjem.

16. Vijeće poziva političke stranke da budu odgovorne javnosti u svom radu i da usvoje interne demokratske procedure, kao i da obezbjede da se finansiranje političkih stranaka reguliše na transparentan način u izbornom zakonu.

17. Dvojno državljanstvo: Vijeće poziva Bosnu i Hercegovinu da zaključi bilateralne sporazume o državljanstvu, naročito sa susjednim zemljama, a u kojima će se, *inter alia*, riješiti pitanje glasačkih prava.

Potreba hitnog rješavanja ovog pitanja je izražena u Zakonu o državljanstvu BiH, u kojem je regulisano da će Vijeće ministara BiH predložiti Predsjedništvu zaključivanje bilateralnih sporazuma sa susjednim zemljama do 1. jula 1998. Vijeće poziva relevantne organe Vlade BiH da zaključe takve sporazume uz pomoć Visokog predstavnika što prije, a najkasnije do 30. juna 1999.

Reforma medija

18. Politički kontrolisani mediji su pomogli da se započne rat. Slobodni i otvoreni mediji će pomoći da se održi mir. Zbog toga je reforma medija od vitalne važnosti za stvaranje samoodrživog mira.

19. Vijeće smatra da je uspješan razvoj pluralističnijih medija u BiH jedan od najpozitivnijih rezultata postignutih u protekloj godini. Politička kontrola medija u oba entiteta je drastično smanjena; već se

poodmaklo sa stvaranjem otvorenog i slobodnog medijskog okruženja zasnovanog na profesionalnim novinarskim standardima.

20. Vijeće srdačno čestita Visokom predstavniku na centralnoj ulozi koju je imao u ovom procesu putem podsticanja reformi koje su uklonile direktnu političku kontrolu nad glavnim televizijskim mrežama i pripremili teren za istinski javne službe emitovanja programa. Vijeće takođe čestita OSCE-u na njegovoj ulozi koju je imao u ovom procesu putem napora poduzetih od strane Komisije medijskih eksperata (MEC-a) u posljednje dvije godine. Vijeće pozdravlja uspješno osnivanje Nezavisne komisije za medije (IMC-a) u skladu sa Zaključcima PIC-a iz Bona, i pozdravlja mišljenja i odluke koje je izdao IMC. Vijeće prihvata ovlaštenja IMC-a da nametne sankcije, počevši od upozorenja pa do zatvaranja RTV kuća, u skladu sa IMC-ovim Kodeksom ponašanja za RTV kuće.

Vijeće poziva zemlje članice da u potpunosti podrže prenos odgovornosti MEC-a sa OSCE-a na IMC i da obezbjede odgovarajuću finansijsku i tehničku pomoć i pomoć u ljudstvu.

21. Vijeće podržava reformu sektora javnog emitovanja programa na kojoj radi Visoki predstavnik. Vijeće u 1999. traži sljedeće:

1. usvajanje zakonodavstva u oba Entiteta kojim se garantuju principi uređivačke nezavisnosti, vjerske tolerancije i finansijske transparentnosti u svim medijima koji se sponzorišu iz javnih sredstava. Takvo zakonodavstvo mora da sadrži odredbe kojima će se spriječiti da bilo koja politička stranka značajnije kontroliše sektor emitovanja programa i osigurati pokušaji javnih RTV kuća da uzmu o obzir

interese svih konstitutivnih naroda u svojim programima o trenutnoj političkoj situaciji.

1. formiranje zajedničke međuentitetske Javne korporacije iz Aneksa 9. za emitovanje i prenos RTV programa, koja će obuhvatiti sisteme javnog prenosa i relejne sisteme u oba Entiteta.
22. Vijeće smatra da je agilan sektor javnog emitovanja RTV programa važan element demokratskog razvoja. Vijeće poziva vlade donatore da nastave sa obezbjeđivanjem pomoći i stručnog znanja da bi se postigao ovaj cilj. Međutim, Vijeće smatra da vlasti u oba Entiteta moraju snositi primarnu odgovornost za subvencioniranje sektora javnog emitovanja na transparentan način putem stalnih mehanizama finansiranja, i poziva ih da ispunе ovu obavezu.
23. Vijeće smatra da je rad IMC-a od suštinskog značaja za izgradnju pravnih osnova za medije u skladu sa najkvalitetnijom međunarodnom praksom. Vijeće poziva entitetske, kantonalne i opštinske vlade da sarađuju sa IMC-om i da dostave podatke koje od njih bude tražila Komisija tokom razvijanja njenih transparentnih procedura za izdavanje dozvola RTV kućama.
24. Vijeće podržava ulogu IMC-a, koji zajedno sa Vijećem Evrope radi na izradi zakonodavstva o medijima u BiH, što uključuje i reviziju sadašnjeg zakonodavstva uz pune konsultacije sa medijskim stručnjacima, sa ciljem

podupiranja i zaštite slobode medija i prava javnosti na informisanje. Vijeće pozdravlja odluku IMC-a iz septembra ove godine u vezi sa aktivnostima Hrvatske radio-televizije (HRT-a) u BiH i odaje priznanje ključnim aktivnostima OSCE-a i MEC-a u ovom polju.

Vijeće:

1. traži od svih vlasti u BiH da poštuju i podrže slobodu medija;
1. podržava napore Visokog predstavnika, OSCE-a i IMC-a na zaštiti i unaprijeđenju slobode medija;
1. potvrđuje nadležnost IMC-a za organizaciju frekvencijskog spektra, što uključuje i dodjelu frekvencija za emitovanje programa, i potrebu da tijela koja se budu formirala u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama sarađuju sa IMC-om;
1. poziva na usvajanje zakonodavstva o slobodi informisanja u BiH, koje bi javnosti obezbjedilo pravo na pristup informacijama koje su u posjedu vladinih organa vlasti;
1. poziva na formiranje integrisane TV mreže Federacije, koja će omogućiti puni pristup svim zajednicama i imati transparentan sistem finansiranja. Visoki predstavnik će imenovati međunarodnog supervizora, koji će nadgledati

osnivanje mreže;

1. zahtijeva da Hrvatska radio-televizija (HRT) u Hrvatskoj i Radio-televizija Srbije (RTS) u SRJ poštuju međunarodne norme za emitovanje programa, zakone BiH i IMC-ov Kodeks ponašanja i sve njegove odluke koje su donijete u vezi s tim. Bilo kakav pristup medijskom tržištu u BiH se mora organizovati putem odgovarajućih poslovnih sporazuma u skladu sa zakonom BiH. Vijeće podsjeća potpisnike Mirovnog sporazuma da Visoki predstavnik zadržava ovlasti da ograniči rad ili suspenduje sve medije u BiH koji predstavljaju prijetnju Mirovnom sporazumu;

1. podržava napore IMC-a i OSCE-a, koji rade uz konsultacije sa Visokim predstavnikom na izradi nacrta jasnih izbornih pravila, koja će obavezati medije da ponude nepristrasan pristup političkim strankama i kandidatima;

1. traži od IMC-a da objavi do kraja 1999. okvirni datum nakon kojega će se njegov međunarodni supervizorni element povući, kao što je i predviđeno u Zaključcima PIC-a iz Bona.

25. Vijeće prihvata činjenicu da su novinarska etika i profesionalni standardi uglavnom pitanje koje treba da riješe sami novinari, i poziva sve profesionalne novinare u BiH da aktivno učestvuju u uspostavljanju svojih regulativnih mehanizama. Vijeće:

1. traži da se izvrši procjena mogućnosti uspostavljanja Vijeća za novinarske pritužbe ili nekog sličnog tijela, koje bi bilo sastavljeno od novinara i istaknutih građana BiH, kao i jednog ili više međunarodnih predstavnika sa pravnim ili medijskim stručnim znanjem. Precizne ovlasti i sastav Vijeća će biti dogovorene nakon daljih razgovora sa zajednicom novinara pod pokroviteljstvom IMC-a i uz konsultacije sa OSCE-om i Visokim predstavnikom. Trebalo bi se nastaviti sa razgovorima koje su glavna novinarska udruženja u BiH započela pod pokroviteljstvom IMC-a u oktobru 1998.;

1. takođe naznačava potrebu za koordinacijom rada na opštem zakonodavnom procesu u stvaranju dodatnog pravnog okvira, koji je potreban da bi se omogućilo novinarima da svoj posao rade profesionalno, nezavisno i bezbjedno. S tim u vezi, Vijeće se konkretno poziva na reformu sudstva i izradu zakona o zapošljavanju i radu. Vijeće izražava svoju zabrinutost zbog pritvaranja predstavnika sredstava informisanja u BiH i poziva na usvajanje zakona koji bi štitili slobodu izražavanja novinara i njihovo kretanje.

26. Vijeće vjeruje da stabilan mir mora biti izgrađen na bazi pomirenja i koegzistencije među konstitutivnim narodima BiH. Ono stoga pozdravlja napore Visokog predstavnika na promovisanju tolerancije i edukaciji javnosti o mirovnom procesu preko informativnih kampanja javnih službi. Vijeće poziva donatore da osiguraju kontinuiranu podršku informativnim kampanjama javnih službi kreiranim tako da promovišu toleranciju i građanske principe u BiH.

27. Vijeće vjeruje da je međunarodna pomoć sredstvima informisanja u BiH bila od neprocjenjive vrijednosti za

promovisanje pluralizma i dijaloga i koegzistencije među konstitutivnim narodima. Kontinuirana pomoć će imati vitalan značaj za zaštitu napretka postignutog do sada i proširenje slobode štampe i na područja izvan glavnih naseljenih centara. Vijeće poziva na strožije kriterije u dodjeli buduće pomoći iste vrste, kako bi se osiguralo da se sredstva doniraju samo onim sredstvima informisanja koja pokazuju određen stepen novinarskog profesionalizma i, koja, što je moguće više, uzimaju u obzir interes sva tri konstitutivna naroda, zajedno sa Ostalima. Od korisnika pomoći treba zatražiti da naprave i implementiraju komercijalne planove sa ciljem stvaranja samoodrživih medijskih preduzeća. Vijeće poziva vlade-donatore da usmjere svoju pomoć na obuku i obrazovanje novinara, uključujući pomoć za stalne centre za obuku koje je međunarodna zajednica nedavno oformila.

28. Vijeće je ohrabreno razvitkom Otvorene mreže za emitovanje (OBN) koja je proširila geografsko područje koje pokriva svojim signalom, povećala ulogu BiH upravljanja i emitovala temeljito pripremljen program bez nacionalističkih dogmi. Vijeće poziva na kontinuiranu podršku donatorskih vlada OBN-u, koji ostaje jedina neutralna mreža za emitovanje na teritoriji oba entiteta. Ova podrška će biti od vitalne važnosti za konsolidiranje otvorenih i pluralističkih medija i treba je i dalje obezbjeđivati do vremena kada će javna služba za emitovanje biti pravno i finansijski osigurana i postavljena na čvrstim osnovama.

29. Vijeće izražava svoju podršku nastavku djelovanja Radio FERN-a i ohrabruje donatore da nastave sa finansijskom pomoći ovoj mreži do trenutka njenog punog uspostavljanja u okviru odgovarajućih domaćih BiH struktura komercijalnog ili javnog sektora za emitovanje.

30. Građansko društvo- vitalna uloga dobrovoljnog sektora. Vijeće smatra da je razvitak građanskog društva u BiH vitalni cilj- i za promovisanje izlječenja ratnih rana i zaštitu mira. Građanske organizacije su od osnovne važnosti za demokratsko društvo. Mnoge od njih su demonstrirale svoju

sposobnost da rade u svim zajednicama i preko linija podjele.

31. Potrebni su dalji napori kako bi lokalne NVO i građanska udruženja mogla opstati. Međunarodna zajednica treba dati podršku programima "obuke predavača" u oblastima participacije građana i jačanju njihove uloge, izgradnje mira, organizacionog razvoja, zastupljenosti spolova i ljudskih prava. Treba graditi i podržavati fondacije i zaklade koje će pružiti sistematičniji i koordiniraniji pristup u jačanju građanskog društva i više sredstava treba biti usmjereni u zanemarena područja.

32. Vijeće prepoznaće važnu ulogu građanskog društva kao balansa vladinim strukturama.

Ono ohrabruje predstavnike građanskog društva da igraju aktivnu ulogu u zastupanju različitih ideja, te da pozivaju javne zvaničnike na odgovornost za njihov rad. Dobrotvorne aktivnosti kao izraz inicijativa pojedinaca, a ne po nalogu države predstavljaju krucijalnu komponentu zdravog društva.

6. BOSNA I HERCEGOVINA U EVROPI

Odredište- Evropa: Strategija prema evropskim institucijama

1. BiH je evropska država. Njeni građani su Evropljani. Budućnost BiH leži u bližim odnosima sa Evropom i Europe je uložila ogroman ulog za dobrobit BiH. Vijeće duboko vjeruje da će čvršće veze sa evropskim institucijama ojačati mir, ekonomске i političke reforme i stabilnost u BiH.

2. Vijeće poziva BiH da učini svaki mogući napor da se ispune kriteriji za ulazak kao prvi korak prema čvršćem udruživanju sa svim evropskim institucijama. Ono se obavezuje na pomoć BiH

u postizanju ovog cilja. Ali ono stavlja do znanja da su standardi visoki i da se neće ublažavati da bi se obezbijedilo pristupanje tim institucijama. Od BiH ovisi da li će ispuniti te standarde.. Po mišljenu Vijeća ne postoji razlog zašto ovo, uz dovoljno napora, ne bi bilo moguće postići pod pretpostavkom da postoji dovoljne političke volje. Brzina integracije BiH u evropske strukture će biti određena ispunjavanjem njenih Dayton-skih obaveza.

3. Vijeće Evrope: Vijeće apeluje na Visokog predstavnika da pomno nadgleda napredak BiH u ispunjavanju kriterija za članstvo u Vijeću Evrope. Ono naglašava potrebu da se osigura da BiH bude u poziciji da ispuni ove kriterije što je prije moguće, tako da Visoki predstavnik bude u mogućnosti da preporuči Vijeću Evrope da doneše odluku o pitanju pristupa BiH. Ali da bi se to uradilo, BiH mora reagovati brzo. Mnogo toga ostaje da se učini. Neophodni koraci uključuju:

1. usvajanje Stalnog izbornog zakona;
1. neprekidna revizija zakonodavstva kako bi se osiguralo da je ono u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima;
1. usvajanje zakonodavstva kojim se postiže profesionalno i nezavisno tužilaštvo i pravosudni sistem;
1. puna saradnja i ispunjavanje Aneksa 7 u sprovođenju imovinskih zakona od strane vlasti u oba entiteta;
1. završetak procesa potvrđivanja policije, uspostavljanje

multietničke, profesionalne policije i potpuno ispunjavanje odluka UN IPTF-a;

1. nastavak reforme medija i donošenje zakona o medijima i emitovanju u skladu sa najboljom evropskom praksom;

1. uspostavljanje mehanizama koji osiguravaju puno funkcionisanje institucija za ljudska prava, uključujući sprovođenje odluke Doma za ljudska prava i Komisije za imovinsko-pravne zahtjeve; puna saradnja i djelovanje na osnovu izvještaja Ombudsmena za BiH i Ombudsmena Federacije; i uspostavljanje Ureda ombudsmena RS u skladu sa modelom u Federaciji.

4. Evropska unija: Vijeće pozdravlja i podržava trenutne napore Evropske unije sa ciljem intenziviranja odnosa između EU i BiH, u skladu sa regionalnim pristupom EU i politikom uslovljavanja i sa Deklaracijama EU od 8. juna i 7. septembra.

5. Vijeće izražava svoje zadovoljstvo spremnošću Evropske unije, izraženoj u njenoj Deklaraciji od 8. juna, da uspostavi bliže i intenzivnije odnose sa BiH i formiraju EU/ BiH Radne grupe sa ciljem pomoći BiH da postane potpuno funkcionalna država i ispuni neke od tehničkih preduslova za tješnju saradnju sa Evropskom unijom.

6. Pored nadogradnje implementacije ove Deklaracije i rada Radne grupe, Vijeće izražava svoju nadu da će u 1999.:

1. Evropska unija i BiH ojačati i mnogo aktivnije koristiti EU/BiH Konsultativnu radnu grupu. Vijeće pozdravlja činjenicu da će pitanja poput reforme pravosuđa, obrazovanja, medija, dobrog upravljanja i ekonomske reforme imati prioritet u radu ove Radne grupe. Vijeće poziva BiH vlasti da postupaju prema preporukama Radne grupe.
7. Vijeće pozdravlja namjeru Evropske unije da intenzivira svoj dijalog o političkim i ekonomskim pitanjima sa BiH kako bi se osiguralo tjesno uključivanje Evropske unije u civilnu implementaciju Dayton-skog sporazuma što bi doprinijelo stabilnosti i saradnji BiH i približavanju BiH evropskim standardima.

7. VOJNA PITANJA I PITANJA SIGURNOSTI

1. Vojna pitanja/sigurnost. Vijeće prima k znanju da se vojna stabilnost sada održava u čitavoj Bosni i Hercegovini i pozdravlja činjenicu da se oružane snage entiteta kontinuirano pridržavaju vojnih odredbi Mirovnog sporazuma (GFAP).
2. Vijeće takođe prima k znanju da su oba entiteta u potpunosti ispunila njihove obaveze u vezi sa ograničavanjem vojne opreme iz Sporazuma; između komandi entitetskih vojski je uspostavljena stalna razmjena misija oficira za vezu; i određeni napredak, iako površan i neadekvatan, je postignut u pravcu integracije oružanih snaga Federacije.
3. Vijeće čestita na uspješnom i produktivnom učešću oružanih

snaga entiteta u programu deminiranja i podržava dalje širenje ovih aktivnosti.

4. Ipak, Vijeće izražava svoje razočarenje time što okljevanje i odlaganje još spriječavaju implementaciju Sporazuma o mjerama izgradnje povjerenja i sigurnosti (CSBM) i da, kao rezultat, postoji nedostatak napretka u poboljšanju nivoa saradnje i povjerenja između oružanih snaga entiteta (i unutar Vojske Federacije).

5. Uprkos održavanju vojne stabilnosti, Vijeće smatra da će budućnost odbrambene politike u Bosni i Hercegovini odrediti da li će zemlja uživati trajan mir ili nastaviti da živi pod prijetnjom rata. Ono vjeruje da je važno uraditi sve što je moguće da se minimizira nestabilnost koja je svojstvena postojanju dvije(a u praksi tri) vojske u jednoj zemlji.

1. Vijeće poziva na odlučnu akciju izgradnje povjerenja i saradnje između oružanih snaga entiteta sa ciljem uspostavljanja jedinstva, suverenosti i teritorijalnog integriteta BiH i podršku njenoj spoljnoj i sigurnosnoj politici.

1. Vijeće poziva Predsjedništvo i entitete da tokom 1999. rade na uspostavljanju zajedničkih organa sigurnosti što bi progresivno vodilo ka državnoj dimenziji odbrane. Kao ključan dio ove aktivnosti ojačaće se SCMM.

1. Vijeće izražava svoju podršku Strategiji koju je OSCE pripremio u vezi sa članom II CSBM. Dalje, ono apelira na Strane da nastave sa napretkom u kontroli naoružanja i izgradnji povjerenja u regionu u pogledu postizanja

novog sporazuma prema članu V Aneksa IB GFAP-a što je prije moguće.

1. Vijeće pozdravlja napredak postignut u OSCE-u nedavnim sporazumom o mandatu za pregovore o članu V. Uspješni pregovori između dvadeset uključenih zemalja će učiniti mnogo za promovisanje povjerenja u i oko BiH. Vijeće apeluje na entitete da rade zajedno kako bi sarađivali u okviru učešća BiH u implementaciji člana V imajući u vidu njegovu važnost kao instrumenta za trajnu stabilnost u ovom području.
1. Vijeće izražava svoju zabrinutost zbog porasta neslaganja između entitetskih oružanih snaga vezano za doktrinu i obuku i poziva da se tokom 1999. izrade planovi za program obuke i razvoja koji će biti zajednički za sve oružane snage u Bosni i Hercegovini.
6. Vijeće smatra da sigurnost naroda Bosne i Hercegovine ne ovisi samo od poboljšane vojne koordinacije i suradnje u samoj zemlji, nego isto tako i od izgradnje bliskih odnosa sa relevantnim institucijama i organizacijama za bezbjednost. S tim ciljem:
  1. Vijeće poziva ove institucije i organizacije da i dalje razvijaju postojeće aktivnosti na suradnji sa Bosnom i Hercegovinom u oblasti bezbjednosti.
  7. Vijeće zahtijeva da se bez odlaganja obezbijedi puna

transparentnost u svim vidovima vanjske pomoći vojnim snagama:

1. Hrvatska, SRJ ili bilo koja druga država oružanim snagama entiteta mogu pružati samo onu pomoć koja je transparentna i javna;
1. aneksi sporazuma o specijalnim odnosima u oblasti vojne suradnje moraju se primjenjivati na osnovu transparentnosti svake finansijske i bilo koje druge vojne pomoći, na otvoren i odgovoran način. Sva vanjska pomoć treba da podrži integraciju i suradnju između svih elemenata oružanih snaga u Bosni i Hercegovini, te da bude u skladu sa ograničenjima o kontroli naoružanja;
1. Pružena vanjska pomoć mora se uzeti u obzir pri određivanju ukupnih troškova odbrane u Bosni i Hercegovini. Visinu i primjenu vanjske finansijske pomoći namijenjene odbrani treba razmotriti u toku 1999., te je s vremenom reducirati, s ciljem potpunog prestanka pružanja ovakve pomoći u budućnosti.
8. Vijeće ističe i pozdravlja nedavnu odluku Republike Hrvatske da obezbijedi transparentnost svojih vojnih doprinosa Federaciji. Ne zauzimajući nikakav stav o prirodi tih doprinosa, Vijeće apeluje na SRJ i druge države donatore, kao i entitete Bosne i Hercegovine koji primaju tu pomoć, da bez odlaganja poduzmu slične korake kako bi Vijeću prije sljedećeg ministarskog sastanka u potpunosti predočili sve izvore vojnog finansiranja.

9. Vijeće je i dalje veoma zabrinuto zbog visokog nivoa troškova odbrane i zbog nedostatka transparentnosti u prihodima i rashodima vezanim za odbranu u Federaciji i u Republici Srpskoj. U situaciji kada postoji veliki broj prioriteta u oblasti ekonomske obnove u oba entiteta, takva situacija je neprihvatljiva. Mora se postići puna transparentnost svih doprinosa i troškova u odbrani, kako budžetskih tako i vanbudžetskih, kako bi zakonodavna tijela i Vijeće mogli praviti racionalne analize sigurnosnih preduvjeta te odgovarajuće dodjele sredstava.

1. Vijeće traži od entiteta da Visokog predstavnika u polugodišnjim periodima izvještavaju o postignutom napretku u ispunjavanju ovih ciljeva, i to po jedinstvenim kriterijima. Vijeće ističe da će, u slučaju da se ovi ciljevi ne ispune, preispitati ukupnu sumu pomoći datu entitetu koji nije ispunio ciljeve.

10. Vijeće pozdravlja uspjeh koji je postignut na stvaranju samoodrživog programa deminiranja. Vijeće podržava nastojanja da se taj program u 1999 dalje razvije, te pozdravlja ustanavljanje Slovensačkog međunarodnog fonda za deminiranje i pomoć žrtvama mina u Bosni i Hercegovini. Vijeće pozdravlja napore svih zemalja i organizacija koje su se uključile u deminiranje, te apeluje na druge zemlje da se pridruže ovom medjunarodnom fondu kako bi pomogle u implementaciji njegovih ciljeva.

11. Granična služba Bosne i Hercegovine. Vijeće smatra da je kontrola granica Bosne i Herzegovine pitanje od životne važnosti za suverenitet BiH, kao i za sposobnost Bosne i Hercegovine da bude pouzdan partner drugim evropskim zemljama i međunarodnoj zajednici u cjelini. U skladu sa

članom IV (6) Bonskih zaključaka Vijeća za implementaciju mira, Vijeće u potpunosti podržava prijedlog Visokog predstavnika da ojača kontrolu i upravljanje međunarodnim granicama BiH putem stvaranja multietničke Granične službe BiH. Granična služba će biti odgovorna za integritet granica BiH i popunjavanje graničnih postaja. Osoblje ove službe biće obučeno po međunarodnim standardima, a zadatak će im biti da obezbijede zakonitost ulazaka u Bosnu i Hercegovinu i izlazaka iz nje,štite Bosnu i Hercegovinu od infiltracije kriminala, uključujući trgovinu drogom i ilegalnu imigraciju, te da se pridržavaju međunarodnih obaveza, kao što su sankcije - te da pružaju pomoć carinskim organima u izvršavanju njihovih obaveza. Vijeće:

1. apeluje na organe vlasti Bosne i Hercegovine da poduzmu hitne korake na uspostavljanju Granične službe BiH, u suradnji sa Visokim predstavnikom i Misijom UN-a za BiH;
1. obavezuje se da će na zahtjev Visokog predstavnika pružiti podršku Graničnoj službi BiH u vidu početnih sredstava te ustupanja stručnog osoblja u svrhu obuke;
1. zahtijeva da početni sastav Granične službe BiH počne s radom na odabranim najvažnijim graničnim prijelazima do 1. oktobra 1999.

12. Vijeće

1. traži od Visokog predstavnika da poduzme odgovarajuće mјere kako bi obezbijedio suradnju dužnosnika u uspostavi Granične službe BiH, i to, ukoliko je to

potrebno, u suradnji sa UNIPTF-om i SFOR-m, u okviru granica njihovih mandata.

13. Odnosi sa Hrvatskom i SRJ. Vijeće još jednom izražava žaljenje zbog činjenice da između Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Jugoslavije još uvijek nije došlo do bezuslovne uspostave diplomatskih odnosa. Vijeće još jednom poziva Bosnu i Hercegovinu i Saveznu Republiku Jugoslaviju da otvaranju ambasada u Beogradu i u Sarajevu daju prioritetni status.
14. Vijeće pozdravlja uspostavljanje zajedničke Granične komisije između Republike Hrvatske i BiH. U skladu sa odlukom koju je 22. novembra donijelo Međudržavno vijeće za suradnju, Vijeće apeluje na ove dvije zemlje da sva postojeća ili buduća pitanja u vezi sa granicama proslijede ovom tijelu kako bi se ona što brže riješila. Vijeće pozdravlja pozitivnu ulogu koju je Visoki predstavnik imao u ovom procesu.
15. Vijeće pozdravlja sporazum zaključen između Hrvatske i Federacije BiH o korištenju luke Ploče i sporazum zaključen između Hrvatske i Federacije BiH o specijalnim odnosima. Vijeće izražava svoje zadovoljstvo time što su ovi sporazumi u potpunosti u skladu sa Mirovnim sporazumom i ustavima BiH, Federacije BiH i Republike Hrvatske. Vijeće također pozdravlja ulogu koju su OHR i Sjedinjene Američke Države imali u pregovorima koji su doveli do ovih sporazuma. Vijeće poziva nadležna tijela strana potpisnica ovih sporazuma da ih odobre bez odlaganja. Republika Hrvatska i Federacija BiH obavezuju se da će bez odlaganja implementirati Sporazum o specijalnim odnosima tako što će izraditi

anekse ovog sporazuma na transparentan način i za obostrano dobro obje strane.

VIII. BRČKO

1. Vijeće ističe da je u Odluci od 15. marta 1998. konstatovano da Republika Srpska mora pokazati "značajne nove pomake" u vezi sa povratkom ranijih stanovnika Brčkog njihovim kućama; potpunom slobodom kretanja; pružanjem pune podrške multietničkim institucijama Brčkog; ostvarivanjem pune suradnje sa Supervizorom; te suradnjom na provedbi slobodnih i pravičnih izbora.
2. Vijeće također naglašava da je ova Odluka obavezala Federaciju da dopusti bivšim stanovnicima Federacije da se vrate svojim kućama, osobito u Sarajevu. Vijeće izražava pohvale Supervizoru za Brčko zbog značajnog napretka postignutog u oblasti multietničke uprave i podsjeća entitetske vlade Federacije i Republike Srpske na potrebu potpunog poštovanja Dopunske odluke i Naloga Supervizora. Osobito, Vijeće naglašava uspješno formiranje multietničke skupštine kao i njen rad, kao i formiranje pravosudnih organa, policije i upravnih organa Brčkog, te podržava blisku suradnju ovih tijela na sprječavanju i rješavanju kriminalnih aktivnosti. Vijeće apeluje na članove opštinskih institucija Brčkog da u potpunosti implementiraju Opštinski statut Brčkog, između ostalog i na taj način što će svim članovima Izvršnog odbora dozvoliti da u potpunosti obavljaju svoje funkcije. Pozdravlja odluku Skupštine opštine Brčko od 6. oktobra da usvoji plan restrukturiranja Izvršnog odbora opštine, s ciljem unapređenja njegovih funkcija uprave.

3. Vijeće sa odobravanjem ističe miran, organiziran i postepen povratak preko 1.230 porodica manjinskih naroda u njihove kuće na području Brčkog koje potпадa pod superviziju, od ukupno 4.380 porodica kojima je povratak u ovo područje odobren. Vijeće pozdravlja nastojanja Supervizora da povratak proširi i na centralne dijelove grada te, osobito, njegovo insistiranje na što bržem povratku opštinskih dužnosnika, sudija, te drugih zaposlenih nesrpske nacionalnosti, kao što je zahtijevano i u Deklaraciji Vijeća usvojenoj u Luksemburgu 9. juna. Vijeće očekuje od Republike Srpske i organa vlasti Brčkog da u potpunosti sarađuju u ovim naporima. Dalje, Vijeće ozbiljno upozorava Republiku Srpsku i opštinske organe vlasti Brčkog da moraju odlučno raditi na ujedinjavanju porodica koje nezakonito žive u više stambenih jedinica i na taj način ustvari sprječavaju povratak bivših stanovnika Brčkog njihovim kućama.
4. Vijeće pozdravlja novčanu pomoć i razvojne aktivnosti donatorske zajednice u Brčkom u posljednjoj godini dana. Međutim, Vijeće sa zabrinutošću ističe da ova pomoć ni izbliza ne zadovoljava nivo potreba koji je neophodan kako bi se obnovila privreda Brčkog, što je prema Dodatnoj odluci središnji cilj Supervizora. Stoga Vijeće apeluje na donatorsku zajednicu, osobito na velike zajmodavce iz Evrope, da i dalje imaju razumijevanja za posebne potrebe Brčkog.
5. Vijeće očekuje od organa vlasti u BiH, uključujući i organe vlasti u entitetima, da ispoštuju i implementiraju svaku sljedeću odluku Arbitra u 1999.

IX. PITANJA SUKCESIJE

1. Ponovo potvrđujući Deklaracije iz Sintre, Bonna i Luxembourga po pitanjima sukcesije, Vijeće je sa uvažavanjem primilo k znanju izvještaj Visokog predstavnika od 27. novembra 1998. godine. Vijeće izražava svoje razočarenje zbog toga što SRJ još uvijek nije ispoštovala poziv sadržan u Bonnskoj i Luxembourg-skoj deklaraciji, kojim se zahtjevalo omogućavanje efikasnog pristupa evidenciji i podacima relevantnim za rješavanje pitanja sukcesije. Vijeće ponovo potvrđuje potrebu za osiguranjem pristupa tim informacijama.
2. Ističući da su četiri države nasljednice već preuzele svoj dio vanjskih dugovanja bivše SFRJ, Vijeće sa žaljenjem konstatuje da još uvijek nije postignut dogovor čak ni o djelimičnoj i privremenoj raspodjeli imovine u inostranstvu. Vijeće poziva svoje članice da razmotre načine na koje bi se državama nasljednicama mogao omogućiti pristup odgovarajućim dijelovima te imovine u inostranstvu.
3. Vijeće traži od Visokog predstavnika da u dogledno vrijeme podnese izvještaj o mogućnostima da se pribegne arbitraži za ona pitanja koja se po njegovom mišljenju ne mogu riješiti koncenzusom.
4. Imajući u vidu Deklaracije iz Sintre, Bonna i Luxembourga, Vijeće upozorava sve države da i dalje sarađuju sa specijalnim pregovaračem, kao i da ponovo ulože napore u cilju što skorijeg rješavanja neriješenih pitanja sukcesije, te da u tu svrhu razmotre sve moguće načine za postizanje brzog napretka.

X MEĐUNARODNA PODRŠKA CIVILNOJ IMPLEMENTACIJI

1. Visoki predstavnik. Vijeće naglašava da će Visokom predstavniku biti neophodna odgovarajuća sredstva u cilju izvršenja mandata iz Deklaracije, te preporučuje da se odmah odobri budžet za 1999. godinu i poziva članice Vijeća za implementaciju mira da obezbijede potrebna sredstva u većem iznosu. Vijeće takođe poziva sve svoje članice, a posebno potpisnice Daytonskog mirovnog sporazuma, da odmah isplate zaostale doprinose, i donosi odluku da će Upravni odbor odlučivati o odgovarajućim mjerama koje će se poduzeti prema članicama koje dosad nisu ispunile svoje obaveze prema Vijeću za implementaciju mira.

2. Finansiranje civilne implementacije. Vijeće uviđa da ovaj program zahtijeva značajna sredstva i podržava nastojanja Visokog predstavnika u cilju osiguranja da ta sredstva ubuduće u sve većoj mjeri dolaze iz same BiH. Mnogi gore pomenuti prijedlozi će dovesti do povećanja prihoda vlasti BiH, što je još jedan podsticaj za njih da sarađuju sa Visokim predstavnikom u cilju njihovog brzog ostvarivanja. Ali, u međuvremenu, Vijeće preuzima obavezu da učini sve što je u njegovoj moći da ispuni zahtjeve u pogledu finansiranja koji proizlaze iz aktivnosti podržanih na ovom sastanku Vijeća za implementaciju mira.

3. Vijeće ističe svoju nadu i očekivanje da će strane u potpunosti sarađivati u izgradnji mira u BiH, te takođe izražava svoju punu podršku Visokom predstavniku u prevazilaženju opstrukcija sa kojima bi se on mogao suočiti.

1. Vijeće apelira na Visokog predstavnika da nastavi sa korištenjem ovlasti koje su mu date kako u cilju podrške napretku u implementaciji mira tako i u cilju sprečavanja opstrukcija.

4. Vijeće je razmotrilo daljnje korake koji bi se mogli preduzeti kako bi se povećala sposobnost Visokog predstavnika

da izvrši program rada dat u ovom dokumentu i u cijelosti provodile odluke koje on donosi.

1. Vijeće izražava svoju podršku većem angažmanu Visokog predstavnika u dodjeli projekata pomoći i rekonstrukcije u BiH. Precizna uslovljenost, ili "osmišljena pomoć", pruža više mogućnosti da se nagrade vođe i zajednice koje sarađuju na civilnoj implementaciji, a da se kazne oni koji ne sarađuju. Ekonomski radna grupa će preuzeti glavnu ulogu u davanju preporuka Visokom predstavniku da li sa projektima treba nastaviti, odgoditi ih ili otkazati u svjetlu saradnje lokalnih vlasti na civilnoj implementaciji.

5. Vijeće potvrđuje da se zvaničnicima kojima je od strane Visokog predstavnika, kao i Izborne apelacione potkomisije i Privremene izborne komisije, zabranjeno vršenje zvaničnih funkcija može takođe zabraniti da se do daljnog kandiduju na izborima i da vrše bilo koju drugu izbornu ili imenovanu funkciju i funkciju u političkim strankama. Ovim bi se trebalo stati u kraj praksi po kojoj se smijenjeni zvaničnici ponovo postavljaju na položaje u političkim strankama. Strane koje se ne budu pridržavale odluka Visokog predstavnika mogu se suočiti sa posljedicama, uključujući i zabranu kandidiranja u izbornim kampanjama. Vijeće očekuje da se ekvivalentne odredbe uključe u Izborni zakon.

6. Podrška SFOR-a civilnoj implementaciji. Vijeće odaje srdačno priznanje SFOR-u za njegovu vitalnu ulogu u održanju mira u BiH, zadatku koji SFOR izvršava sa velikim profesionalizmom i predanošću. SFOR-ovo prisustvo je i dalje od ključnog značaja za očuvanje sigurnog okruženja, u kojem se može odvijati civilna implementacija. Vijeće očekuje da će se ovo stanje održati i u narednoj godini, te izražava zahvalnost zemljama koje su poslale svoje trupe, i svim pojedincima koji su bili u službi ili trenutno služe u SFOR-u u misiji očuvanja mira. Narod BiH i međunarodna zajednica su njihovi veliki dužnici.

Vijeće pozdravlja podršku koju SFOR pruža civilnoj implementaciji, te izražava podršku aktivnoj ulozi SFOR-a u ovom pogledu u cilju ubrzavanja napretka u civilnoj implementaciji i omogućavanja da BiH što je prije moguće ostvari samoodrživ mir. Vijeće posebno naglašava prioritet koji je potrebno dati pitanju povratka izbjeglica u narednoj godini i mjeru u kojoj tjesna saradnja između Visokog predstavnika i drugih civilnih agencija i aktivni angažman SFOR-a omogućavaju povratak. Istaknuto je da će se Visoki predstavnik i dalje oslanjati na podršku SFOR-a u implementaciji svog programa i da se očekuje maksimalna saradnja SFOR-a na ovom zadatku u okviru njegovog mandata. Vijeće apelira na zemlje koje imaju svoje trupe u SFOR-u da Komandantu SFOR-a daju potrebna operativna ovlaštenja za angažovanje snaga pod njegovom komandom u okviru mandata SFOR-a.

Vijeće posebno pozdravlja uspješno angažovanje Multinacionalne specijalizirane jedinice (MSU), kao i njene aktivnosti tokom 1998. godine, i preporučuje da se nastavi sa angažovanjem takvih snaga.

7. Vijeće pozdravlja podršku Misije UN-a u BiH civilnoj implementaciji i apelira na Misiju UN-a u BiH, a posebno na IPTF, da u narednim mjesecima ostvaruje još tješnju saradnju sa Visokim predstavnikom na restrukturiranju policije.

8. Vijeće izražava zahvalnost UNHCR-u za njegovo stalno nastojanje da u saradnji sa Visokim predstavnikom afirmira povratak izbjeglica i raseljenih lica.

9. Vijeće pozdravlja saradnju koju su OSCE, Izborna apelaciona potkomisija i Vijeće za implementaciju mira ostvarili sa Visokim predstavnikom, i u potpunosti podržava nastavak prakse prema kojoj se zvaničnicima koje je Visoki predstavnik skinuo sa liste zabranjuje da se kandiduju na izborima.

10. Vijeće pozdravlja nastojanja Visokog predstavnika na unaprijeđenju saradnje između agencija, i podržava njegovu

inicijativu da predstavnici Upravnog odbora izvrše procjenu civilnih agencija koje su angažovane u provedbi mira. Vijeće podržava nastojanja da se osigura optimalno korištenje sredstava.

11. Potreban je veći stepen koordinacije budžeta i planiranja donatorskog finansiranja kako bi međunarodna zajednica ispunila preuzete finansijske obaveze u implementaciji mira. Pored OHR-a i Ustavnog suda, u skladu sa Opštim okvirnim sporazumom za mir uspostavljene su i druge agencije. Vijeće traži od Visokog predstavnika da što je prije moguće Upravnom odboru podnese izvještaj o potrebama u smislu finansiranja ovih institucija i agencija kako bi Odbor mogao odrediti prioritete.

12. Vijeće poziva zemlje članice da Visokom predstavniku, kao i drugim agencijama koje rade na implementaciji, i ubuduće ustupaju visoko kvalifikovano i obučeno osoblje, privrženo veoma odgovornom i zahtjevnom radu u interesu naroda Bosne i Hercegovine i mira u Evropi.

13. Vijeće je izrazilo zahvalnost Visokom predstavniku i njegovom osoblju, kao i međunarodnim organizacijama i nevladinim organizacijama i njihovom osoblju, na njihovim neumornim nastojanjima u izgradnji trajnog mira u BiH.